

ÉLETTÜNK

XV. évf. 3. szám (15. Jahrg. Nr. 3)

Az európai magyar katolikusok lapja

1983 március

SZAMOSI JÓZSEF:

Sorsunk a szabadság

Március Idusára

Ha e két fogalom: sors és szabadság metafizikai tartalmát, töltését vizsgálom, mindegyre azt érzem, hogy e kettő közös töről szakadt: valamiképp összetartoznak; ikertestvérek talán s ha nem, akkor küzdőtársak, egyik a másikat segítheti, de egymás útját keresztelheti is. Mi a funkciója az egyiknek s mi a másiknak? Nos, a sors a lét feltételei közt munkál, állandó hatással van ránk, minden pillanatban „érint” bennünket valami módon. A szabadság viszont olyasmire irányul, aminek még nincs léte, de mint a kegyelem, meg akarja teremteni, képes megteremteni a lét új feltételeit. A sors a multat tükrözi, azt, ami már változhatatlan, ami egyszer már ilyen vagy olyan, lelkesítő vagy lehangoló valóság, azaz „történelmi sors” lett, — míg a szabadság az eszményi valóságot tervezi, a jövő csábító képét vetíti.

Sors és szabadság szerencsés körülmények közt együtt hat, egy irányba törekszik: a szabadság lendülete mintegy a sors szándékát viszi győzelemre. Minden nép története sors és szabadság sajátlagos kapcsolatából alakul. A magyar nemzet, méginkább a magyar nép története azért oly tragikus, mert a szabadság ígérését mindig megghiúsították a sors tényei, úgyis mondhatom: az adott sorsszerű tények. Kell-e bizonygatni, hogy történelmünk meg-megújuló küzdés volt — ahogy Kölcsey mondja — a „szabadság felé”. Ez a küzdés, amelyet időben csak mint történelmi sorsot szemlélhetünk, lett a sorsunk. Sorsunk a szabadság függvénye, ezért hát: sorsunk a szabadság!

A szabadság nemcsak mint vágy, hanem mint állapot is az ember, az emberi közösség, a nép ősi élménye, mintegy atavisztikus öröksége. A magyar népnek is. Nem elvont absztrakció tehát, hanem „sub specie aeternitatis” adottság, egy szóval őselmény. S éppen mert ilyen őselmény, népünk is erre vigyáz a legféltekenyebben, ez készletti, hogy keleti szemlélődő természetéből kimozdulva, többnyire akarata és kedve ellenére, szüntelenül résen legyen, ez kényszeríti harcra, mert szabadságát, létének „alkatrészét” érzi veszendőnek.

A magyarokról szóló első jellemrajz, Bölcs Leó bizánci császár „Taktika” c. műve, különös nyomatékkal hangsúlyozza őseinkről, hogy „az egész nép szabadságszerető”. Az ő szabadságszeretüknek természetesen más volt a tartalma, mint amit ma értünk rajta. Ősaink félnomád állapotukban korlátlan szabadságban éltek, nem szorította őket semmiféle határ, a végtelen pusztákon vándorolva füvet és vizet keresve hódítottak maguknak életterületet. Ezt a korlátlan szabadságot csak első királyunk, Szent István fogta határok közé, helyhez kötötte és meghatározta annak tárgyát, a-

mire irányuljon. Nem más ez, mint az ország, a haza földje, ahol élni-halni kell. Így lett István király óta a nemzet gondja a haza védelme, szabadságának biztosítása. Egyszerűen és tömören ez azt jelenti: ami a miénk, azt ne próbálja senki tőlünk elvenni! Lényegében ugyanezt kiáltotta el századokba visszhangzóan a költő Zrínyi Miklós: „Ne bánts a magyart!” És az ő pennája róttá papírra

hatalomvágyból, — a kolonizálást mások gyakorolták —, harcolt, mert erre a léttenntartás ösztöne kényszerítette, nem is a becsületért, inkább becsületből.

Illyés Gyula írja, gondolom a „Magyarok”-ban, hogy a magyarság harcai mindig védekező harcok voltak, kétségbeesett szabadságharcok. Valamennyi reménytelen volt, kitörésük pillanatában a legreménytelenebb. „Harcba szállunk s

Juhász Gyula (1883–1937):

Tavaszcvarás

*A déli szélben lehúnyom szemem
És gyöngyvörágok szagát érzem.
Az esti égen violás a szín
És kikeletben járnak álmaim.*

*A hó alól már dobban boldogan
A föld nagy szíve s csöndesen fogam
A csíra melyből új élet terem
S bimbók bomolnak majd szűz réteken.*

*Az örök nap még bágyadtan ragyog,
De tavaszosok már a csillagok
S az éjszakában zizzenő neszek,
Egy új világ susogja már: leszek!*

*A földre fekszem, hallgatom szívét,
Az égre nézek, kémlelem színét,
Ég, föld között angyali üzenet
Hirdeti a jövődő életet.*

*Mert boldog ige ez és szent igaz
És örök törvény és áldott vigasz,
Hogy győz az élet, duzzad és dagad
S elönti mind az ócska gátakat.*

ezt az ódonveretű mondatot is: „Az mi nemes szabadságunk az ég alatt soha nincs, hanem Pannoniában”. Szóval a magunk életét kell védeni, amely — úgy érezzük — csak a szabadság birtokában lehet boldog. „Ő szerencsés nemzet! Ő boldog magyarság, míg mezeiden múlat a szabadság” — éneklí egy magyarí poeta a 18. században. Igen, jósorsunk a szabadságban teljesedik ki és a nemzetet azért sujtotta a balsors, mert szabadságszeretete időnként ellankadt, megfogytakozott. Így értjük meg Rákóczi valómását: „Isten engem használt fel méltatlan eszközül, hogy felébbresszem a magyarok szívében azt a szabadságszeretetet, mely már elhidegültnek s a bajokba törődöttnek látszott”.

Nemzetünk, népünk történelme nem is egyéb, mint folytonos küzdés a szabadságért. És különös, hogy ez a sugaras és sugalmas szép szó milyen rendkívüli erőt, szinte mítikus varázserőt kölcsönöz fanatikus híveinek, s a szüntelen belső tusakodásokban önerejét pazarló, széthúzó nemzet a szabadság-ígézetben mindig csodálatos egységbe tudott olvadni. Megint Rákóczit idézve: „A szabadság neve megmozgatta a nemes szíveket, sereglettek és fegyvert fogtak a szabadság visszanyeréséért”. Így sereglettek és fogtak fegyvert 1848-ban is, meg 1956 októberében is. Mindkettő „világcsoda” volt: Dávid harca Góliát ellen. Miért vállalta hát a magyarság az egyenlőtlen küzdelmet, mikor a megfontolt okosság, a reálpolitikai számítás ellene szólt? Nyilván nem zsákmányvágyból,

már tudjuk, hogy kár a harcért” (Ady). — De vajjon csakugyan kár-e, csakugyan hiábavaló-e? Céltalan vértanúság a magyar heroizmus, könnyelmű erőpazarlás? — Nem, nem. Ellenkezőleg. Mert a nemzet mindig előző szabadságharcából, mintegy kegyelmi forrásból, kapott lelki, szellemi erőnlétet, amely képessé tette a következő heroikus mozdulatra. A befejezetlen Rákóczi szabadságharcot 1848 fejezte be; és 48-at az 56-os forradalom ismételte meg dicsőségben és bukásában is. Petőfi „Nemzeti dal”-a október 23-án époly aktuális volt, mint egykor a Múzeum lépcsőjén; a tüntető pesti utca fölött október 23-án is a Kossuth-nóta hömpölygött. Amit az 56-os forradalmi fiatalság követelt, azt lényegileg, először Petőfiéek fogalmazták meg. Végső soron minden nemzeti harcunkban a szabadság küzdött a fojtogató zsarnokság ellen és — talán nem túlzás — nem csupán a saját, hanem más népek, Európa szabadságáért is. Kossuthnak Európa népeihez intézett kiáltványa ékesszólóan ad ennek hangot: „Magyar földön a szabadság vív a szolgálással harcot, a jog vív a durva erőszakkal, a humanitás küzd az embertelenséggel. Magyarország terén Európa szabadsága döntetik el. Ez országgal a világszabadság egy nagy földet, a nemzetet egy hív bajnokot fog elveszíteni”.

A „fátumos magyar sors” kérdéseire egész költészetünk valahogy így felel: csak a szabadság teheti boldoggá a nemzetet. Szabadnak kell lenned, különben elvesztél! Ahogy Rákóczi híres kiáltványa leszögezi: „A szabad ország-

Szent István szellemében

Idén ünnepli a magyar kereszténység 900. évfordulóját annak a nevezetes és örvendetes eseménynek, hogy az Egyház első királyunkat, államunk szervezőjét és hitünk apostolát a szentek sorába iktatta.

Legyen ez a jubileum a szabad világban élő magyar keresztények számára is Szent István Emlékév!

Templomainkban, egyesületeinkben, sajtónkban elevenítsük meg ennek a minden korok legnagyobb magyarjának az alakját! Különösen az ifjúsággal ismer- tessük meg rendkívüli egyéniségét, magyar és keresztény apostoli munkájának alkotásait.

Ebben az évben ne elégedjünk meg augusztus 20-ának, Szent István napjának méltó megünneplésével, hanem használjuk fel az előtte és utána való hónapokat is a róla és életművére való megemlékezésre.

A nyár végéfé, szeptember közepén Ausztriában két alkalom is kínálkozik arra, hogy kimutathassuk és demonstrálhassuk Szent István keresztény magyarságához és magyar kereszténységéhez való tartozásunkat.

Az egyik szeptember 13-a, amikor II. János Pál pápa Máriacellben lesz. Legyünk ott számosan magyarok is, hogy a Szentatya ott ne csak a múlt magyar emlékeivel, a magyar szentek oltáráival és Mindszenty bíboros sírjával találkozzék, hanem sok-sok élő és hívő magyarral is.

A másik alkalom másnap, szeptember 14-én adódik, amikor a Salzburg közelében lévő Mattseeben felavatásra kerül a Szentkorona-emlékmű azon a helyen, ahol a második világháború végén a szentistváni Magyarország jelképe négy hónapon át rejtőzött.

Vegyünk részt ennek az emléktánciónak a felavatásán is minél többen Európában élő és tengereken túlra szakadt magyarok.

Különben fontos és hasznos lenne, hogy minél több fiatal és gyermek számára tegyük lehetővé az egyik vagy másik eseményen való részvételt. Ifjúságunk idegen iskolákba jár. Hétvégi magyar iskoláink is csak hiányos magyar tudással láthatják el. Ezért szükséges kihasználni minden alkalmat, amely nemcsak ifjúságunk tudását gyarapítja, hanem magyar öntudatát is növeli.

KÖZI HORVÁTH JÓZSEF

ban szabadnak született polgárok szellemében súlyosabb a rabszolgasors, mint a kegyetlen halál! Ime a szabadság, mint a magyar lét princípiuma, a csíra, melyben a magyar élet feltétele rejtőzik. Most és mindig: sorsunk a szabadság!

PROF. DR. MERLE TAMÁS OP:

A nemi élet helyes erkölcsi megítélése

A MEGVÁLTOZOTT TÁRSADALMI SZITUÁCIÓ

A nemi életre vonatkozóan jelenleg oly erkölcsi zűrzavar van, hogy szükségesnek tartunk eddigi fejtegetéseinkhez még egy-két megjegyzést fűzni.

Először is szem előtt kell tartanunk, hogy a mai ifjúság azáltal, hogy ebben az erkölcsileg szabados világban nő fel, bizonyos szituációkra másképpen reagál, mint ahogy hasonló körülmények közt az ifjúság mondjuk 40 évvel ezelőtt reagált volna. Annakra megszokta a meztelenséget, annyira ismeri a más-nemű test anatómiáját, hogy nála a szexuális ingerküszöb jelentékenyen alacsonyabbra csökkent. Statisztikák szerint a promiszkuitás egyes esetekben relatív impotenciára vezethet. Ha megfigyeljük azokat a párocskákat az utcán, akik önfeladten egymáshoz simulanak mitsem törődve a környezettel s közben ismétlik azokat a gesztusokat, melyeket esetleg a mozikban láttak, s ha megfigyeljük, hogy mindezt mily unott és blazirt arccal teszik, akkor az a benyomásunk támad, hogy számukra ez valóban nem jelent mélyebb élményt. Hogy aztán ezáltal a mai ifjúság nyert-e valamit, az más lapra tartozik. Alighanem csak megfosztja magát az ébredező, érintetlen szerelem kissé talán romantikus, de mégis mélységesen emberi boldogságától.

ÉLVEZET ÉS BOLDOGSÁG

Másodszor jegyezzük meg, hogy teljesen hamis az a felfogás, hogy a nemi élvezet azonos az ember boldogságával. Nemcsak azért nem jelent boldogságot, mert csak futó gyönyört jelent, hanem azért sem, mert a nemi élet önmagában mégiscsak az állati természet vonalán játszódik le, és mint olyan a szellemi lélekkel rendelkező embert nem elégítheti ki. A nemi élet hozzájárulhat az emberi boldogsághoz, amennyiben a család egészébe integrálódik, azaz két szerető egyének maradandó testi-lelki öntadásának a keretében történik. Végeredményben nem a nemi kielégülés, hanem az igazi emberi szeretet tehet boldoggá — már amennyiben ez itt a földön egyáltalán lehetséges. S mivel a szeretet akkor igazi szeretet, amikor az egyik fél a másik javát keresi, az igazi hitvestársi szeretet nagyságát az áldozatkészség nagysága árulja el. Ego-centrikus és egoista ember a házasságban sem lesz boldog, mégha akár tízszer is megkísérli, hogy újabb házasságot kössön. Ha a nemi élet boldoggá tehetné az elbert, akkor manapság igen sok boldog emberrel kellene találkozunk...

A NEMI ÉLET JOGOSULTSÁGA

Harmadszor tudnunk kell, hogy csak részben igaz az az érvelés, hogy minden embernek joga van a boldogságra, tehát a nemi életre. Minden embernek joga van, hogy egyéni életét fenntartsa. De nem minden embernek kell az emberi nemet fenntartania, és azért a kétfajta ösztönnek más és más a természete. Ennem és innom kell, különben egyénileg elpusztulok. Ha történetesen nem élek nemi életet, sem én nem pusztulok el, sem az ember nem hal ki, mert mindig lesznek elegenden, akik az emberi nem fenntartásáról gondoskodnak. Nem kell félnünk attól, hogy az emberiség szűzi halállal fog kipusztulni... Különben is, normális körülmények közt mindenkinek csakugyan jogában van a nemi ösztönt követni. Mivel azonban ez a

gyermeknemzésre irányul, a tényleges nemi élet jogosultsága sok társadalmi és egyéni feltételtől is függ. A nemi élet jogos a család, a maradandó hitvestársi, testi-lelki szeretet keretében, de ha ez nincs megadva, le kell mondani róla. Az önkielégülés önmagában, tehát objektíve szemlélve mindenképpen rendtelenséget jelent, igazi visszaélést a nemi élettel. Mivel azonban előfordulhat, hogy pszichikai adottságok folytán szubjektíve mégsem bűn, vigyáznunk kell, hogy elhamarkodottan ne ítéljünk. Az ifjúságnál ne frontálisan küzdjünk ellene, inkább gondoskodjunk, hogy a fiataloknak megfelelő elfoglaltságuk és tiszteletes szórakozási lehetőségük legyen. A homoszexualitás hasonló megítélésben részesül: objektíve súlyos erkölcsi eltvelyedés. Mivel azonban — amennyiben a természet defektusára vezethető vissza — igazi határszituációról van szó, az ilyen jellegű cselekmények szubjektív erkölcsi megítélésében nagyon óvatosoknak kell lennünk.

A LEMONDÁS ERKÖLCSI NAGYSÁGA

Negyedszer meg kell értenünk, hogy nemcsak a szexualitás vonalán, de más vonalon sem tudunk boldogulni az életben lemondás nélkül. Az újabkori erkölcsstan ezt a fogalmat ki szeretné iktatni szótárából. Pedig a mértéktartás is — mely minden erénynek velejárója — lemondást igényel. Sokszor az élet maga is elkerülhetetlenné teszi a lemondást. Ha valaki vakon születik, ha baleset következtében lábát veszti, talán nem kell tudatosan lemondania, hogy sorsát emberhez méltó módon elviselhesse? Egyes szituációkban csak a lemondás engedi meg, hogy az ember önmagát legyőzve, magasabb szinten találja meg a boldogságot. Ily szempontból — minden egyébtől eltekintve — előnyösebb, ha a szülők szükség esetén a családtervezés érdekében kapcsolataikat a magtalan periódusokra korlátozzák, mintha egyszerűen valamilyen „szert” használnak. A magtalan periódusokra való korlátozás önuralmat igényel, tehát erkölcsi erőt mozgósít, a „szernek” a használata pusztán materiális alapon akarja megoldani a problémát.

ISTEN SEGÍTŐ ÉS MEGBOCSÁTÓ KEGYELME

Ötödösör még valamit kell megjegyezzünk. Azt szokták mondani, hogy az Egyház hajthatatlan magatartásával az embereket, nevezetesen a hitvestársakat emberfeletti küzdelemre kényszeríti. Valamint nem embertelen-e az Egyház csökönyös ragaszkodása a papi celibátushoz? Mily súlyos pszichózisokat és egyéb lelki bajokat kell a szegény papoknak emiatt elszenvedniök! Nem akarunk itt a celibátussal foglalkozni. Csak legfeljebb azt szeretnénk megjegyezni, hogy általában nem a papok szoronganak a pszichiáterek várótermében... Különben az Egyház senkit sem kényszerít a celibátusra, mert senkit sem kényszerít a papságra. Ettől eltekintve, amikor az Egyház a házaselektől áldozatot és önmegtartóztatást kíván, nem hagyja őket magukra. Az Egyház csak híveitől várhat ilyen magatartást, tehát azoktól, akik hisznek Isten segítő kegyelmében, és akik tudatosan merítenek a szentségek kegyelmi forrásából. Akik ezt nem teszik s akik mindenben a mai pogány világhoz alkalmazkodnak, gyakorlatilag az Egyház peremén élnek, és nem csodálkozhatnak, hogy nincs erejük a hit-

vestársi keresztény lemondás szellemében élni. Szívleljék meg Sz. Pál szavait: „Mi nem a világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől eredő Lelket... Erről is beszéltünk, nem az emberi bölcsesség szavaival, hanem ahogy a Lélek tanítja, lelki embereknek lelkieket nyújtva. A testi ember nem fogja fel, ami Isten lelkéből ered. Oktalanságnak tartja s nem

MEGYESI ANDRÁS:

Meglepetés a felhők fölött

Amikor kijöttünk Nyugatra, sok minden új és szokatlan volt számunkra. Többek között, hogy az emberek itt nem vetnek keresztet, vagy nem emelnek kalapot, ha templom előtt mennek el. Igaz, otthon is, sok esetben e hitvallásnak csak tüntető jellege volt a rendszer ellen. Néma tüntetés, de tüntetés. Nem tudom, de feltételezem, hogy a jólét engedélyezett emelkedésével közben már meg is szűnt, — akárcsak Nyugaton.

Egy másik nyilvános hitvallás lenne az asztali áldás elmondása étkezéskor. Ez sem tapasztalható sokszor, még a családokon belül sem, hogy együtt és hangosan imádkoznak. Pedig szép és emberhez méltó cselekedet! Kifejezője a család egységének az étkezésben és a hálaadásban, amikor összegyűltek az asztal körül. Nyilvános éttermekben pedig tényleg a legritkább jelenség az asztali áldás elmondása. Már ezért is csodálkozva és kissé restelkedve hallgattam egy ismerős elbeszélését élményéről amerikai útja alkalmával. De hadd beszéljen ő maga:

„Úton voltam Denverből New Yorkba a Continental Airlines gépén. Dél volt s a légikísérők elkezdték kiosztani a választékos összetételű lunch-csomagokat. A dobozt felbontva a papírszalvéta tetején egy kettős kartonlapot találtam. A felső izléses, mexikói eredetű díszek voltak, melyek mint egy keret, az alábbi ajánlást övezték:

— For those of all faiths, who like to join in a table grace.

Szabad magyar fordításban ez így hangzik: Azoknak, bármilyen vallásúak is legyenek, akik az étkezést szívesen kötik össze asztali áldással.

Érdekes volt az utasok reakciója. Repülőben az embernek nincs nagy lehetősége, hogy megfigyelhesse sok útitársát, legfeljebb csak a körülötte lévőket. Ezen viszont látszott, hogy zavarban vannak. Felnyitották a kartonlapot és elolvasták a rajta lévő zsolttársat és — bizonytalanul néztek maguk elé. — Ostobaság! — mondta szomszédom, egy német üzletember, és amikor megjegyzésére a várt visszhang elmaradt, elpirult és zavartan dugta a kártyát mellényzsebébe. Talán, hogy egyszer, ha jobb hangulatban lesz, újra elővegye és elimádkozza?

A másik oldalon, a hármastól kezdve egyikén egy néger foglalt helyet. Ő is megnézte az ajánlást, bólintott, majd elolvasta a zsolttársat, és nagy lelki nyugalommal keresztet vetett. Mellette két csinos, tizenéves lány ült. Ezek kinn-cogni kezdtek, de megérezve szomszédjuk komolyságát, elcsendesedtek és ők is elolvasták az asztali áldást. Furcsa, de úgy éreztem, vagy talán csak beképzelttem, — a két lány arcvonásai e percben megváltoztak. Nem megkomolyodtak, inkább megszépültek.

Kitűnő ötlet a Continental Airlines ré-

képes felfogni, mert lelkileg kellene megítélni (IKor 2, 12—14). Persze előfordulhat, hogy igazi hívő emberek is néha gyengeségből elbuknak, de mindig számíthatnak Isten megbocsátó kegyelmére. Ilyenkor nekik is szól az Úr Jézus szava: menj, bűneid meg vannak bocsátva, ne vétkezzél többé. Ahogy a házasságtörő asszonynak, úgy nekik sem fogja mondani Krisztus: jól van, rendben van, úgy sem volt bűn, hanem: menj, bűneid meg vannak bocsátva, de többé ne vétkezzél!

széről, hogy az ebédhez mindjárt az asztali áldást is felszolgálják. Vajon mit szólna a Luftbansa, vagy más európai légitársaság egy ilyen indítványhoz? Mert miért ne lehetne nemcsak a rosszat, hanem egyszer a jót is átvenni Amerikától?

A díszes kartonlapon különben ez a szöveg állott:

„Most mind az Úr előtt irgalmát zengjék, az emberek előtt mondják el minden csodatettét. A szomjú torkot kielégítette, az éhes gyomrot minden jóval betöltötte”. (Zsolt. 107, 8—9)

László Istrán Burgenland püspöke 70 éves

Még az első világháború előtt, 1913 február 25-én született Pozsonyban, ahol édesapja agrármérnök volt. 1914-ben apja mint tartalékos tiszt vonult a háborúba, ahol el is esett, mire édesanyja két gyermekével visszatért Traistorfba (Eisenstadt mellett). Fia, István, érettségi után Bécsben elvégezte a teológiát, és Rómában avatták a kánonjog doktorává. A burgenlandi apostoli adminisztrátornál szerezte áttekintő ismereteit, majd 1954-től Burgenland apostoli kormányzója lett. 1956-ban szentelték püspökké, 1960 nov. 11-én pedig ünnepélyesen beiktatták a kismartoni (Eisenstadt) püspöki székebe mint annak első püspökét. Az 1956-os magyar szabadságharc leverése után bizta meg a Szentszék László István püspököt az Ausztriába és Ausztrián keresztül menekülő magyarok legfőbb lelkipásztori gondozásával is, amiért őszinte hála illeti László püspököt.

Meszlényi Antal: MAGYAR SZENTEK ÉS SZENTÉLETŰ MAGYAROK

Nélkülözhetetlen kézikönyv! Az Árpád-ház szentjei mellett először foglalkozik a nemkanonizált, de szentéletű régi magyarokkal (Bánfy Lukács esztergomi érsek, a Pálos-rendalapító Özséb, a kassai vértanú, Kelemen Didák minorita, Hám József szatmári püspök stb.); rajtuk kívül a közelmúltból 15 magyar hitvalló, illetve vértanú részletes, hiteles életrajzát tárja elénk (Prohászka Ottokár, hg. Batthyány-Strattmann László, Bogner Mária Margit, Hummel Kornél, Kaszap István, Apor Vilmos stb.). Tudományos igénnyel készült munka, emellett élvezetes, felémelő olvasmány. Nem hiányozhat egyetlen katolikus magyar család könyvespolcáról sem!

A gyönyörű nyomdai kiállítású, 300 oldalas könyv, kékszínű egész vászonkötésben, arany nyomással, rendkívül kedvezményes áron **DM 20,— vagy \$ 10,— (+ portóköltség)** befizetése ellenében kapható az Életünk kiadóhivatala címén. **Rendelje meg! Koriáltól példányszám!**

1683 - Bécs felszabadítása

1. Előzmények

Fontos történelmi évszámoknak sokszor az a szerepük, mint a fényprizmának: messze megelőző események tükröződnek bennük. — A török birodalom harmadik és utolsó nagy erőfeszítése, az „aranyalma” — (Bécs török elnevezése) — elfoglalására 1683-ban már elkésett katonai vállalkozás volt. Az „aranyalma” nem hullott le éretten a Porta ölébe.

A 30 éves vallásháborúk után vagyunk, három évtizeddel a westfáliai béke (1648) után. Amíg a nyugati katolikus és protestáns nemzetek gyilkos testvérharcban pusztították egymást és kivéreztek, a Porta az egész vallásháborút „átaludta”. Ezzel a talán még kínálkozó alkalmat Bécs, Nyugat kapuja, lerohanására, elmulasztotta.

A Habsburg-trónon ekkor a spanyol Habsburg-ágból származó I. Lipót ül. Alacsony, ferdeállú, nagyorrú ifjú, akit papnak szántak. Legszívesebben vadászattal és muzsikával foglalkozik. Maga is madrigálokat komponál és udvari zenekart vezényel. Az udvari kincstár teljesen üres, ennek ellenére mindenféle pazarlás. Lipót első házassága a spanyol királylánnyal csak a bécsi udvarnál 350 ezer Guldenba került. Pedig a szomszédban a török mozgolódni kezdett; a viszály Erdély birtoklása fölött indult meg, 1663-ban.

2. A szentgotthárdi csata: 1664

Megalakul Bécsben a „Hofkriegsrat” (Udvari Haditanács) Raimondo Montecuccoli (1609—1680) elnökletével. Jelmondata: „A háborúhoz pénz, pénz és harmadszor is pénz kell”. — Ő a Birodalom hadseregének a tulajdonképpeni atyja. 19 gyalogos és 19 lovas ezredet állít fel, tréncsapatokkal és e.ü.-szolgálattal keigésztve. A Török Birodalomban a harcias nagyvezérek (Köprülük) veszik át a vezetést. Achmed nagyvezér nagyon jól felszerelt hadsereggel indul el 1664 nyár elején a nyugati határ mentén, a Rába vonalánál Bécs ellen. Montecuccoli osztrák-bajor-francia és magyar (Esterházy Pál) csapatokkal Szentgotthárdnál állta el a nagyvezér útját. Júliusi hőségben folyt a Rába és Lapincs-térségben a nagy küzdelem. A hirtelen kitört égháború és nyomában a felhőszakadás döntötte el a keresztény seregek javára a csatát, pedig a kora déli órákban maga a keresztény főhadiszállás is a janicsárok összpontosult támadása következtében, Mogensdorfnál válságos helyzetbe került. A nagyvezér tehetetlen dühében kartács-tűzzel próbálta visszaűzni a Rába tulsó partjáról a hátrálókat. Hiába. Legjobb csapatai belesüllyedtek a piszkos áradatba.

A török Körmend irányába vonult vissza, a Rába mindkét partján egészen Sárvárig. Montecuccoli sem mert üldözni, helyette gyorsan megkötötték a vasvári káptalan épületében 20 évre a „szegényletes” Vasvári Békét. Hiába ellenezték a megalázó békét a magyarok — a török szultánnak még 100.000 arany ajándékot is kellett fizetniük —, hogy a béke létrejöhetett. Az ország délnyugati és nyugati végvárainak a tulajdonosai: Zrínyi Miklós, Nádasdy Ferenc, Frangepán Kristóf, Wesselényi Miklós nádor vezetésével összeesküvést szöttek a király ellen, amely nyílt titok maradt. Lipót barátságos eszmecsere címén Bécsbe csalogatja és egymásután letartóztatja őket. 1671 áprilisában Nádasdy Ferencet Bécsben, Zrínyi Pétert, Zrínyi Miklós horvát bán öccsét és Frangepán Kristófot pedig

Bécsújhelyen lefejezték. Már előre elkobozták összes vagyonukat, Nádasdytól még ezenfelül 200.000 aranyat vettek be.

3. „Kuruc-labanc világ Magyarországon”

Kuruc = khuruds, törökül szabadcsapatot jelent.

1673-ban megalakul a bécsi Helytartó Tanács, nyomában egész Felsőmagyarországon katonai rémuralom. I. Lipót idősebb, higgadt tanácsosaira (Montecuccoli) nem hallgatott. Az országos elkeseredés 1678-ban Thököly Imre vezetésével általános felkeléshez vezetett.

Kurucok és labancok égetik, írtják egymást. Némi szünetet a vallásjellegű belháborúban a bécsi nagy pestisjárvány hozott 1679-ben. Bécs kerekén 100.000 főnyi lakosából 30.000-re becsülik a pestisben elhunytak számát. A pestis Bécsben zsidóüldözés követte. A Lipótvárosi zsidók egy részét befogadta Berlin városa, másik részét pedig Esterházy Pál nádor fogadta be nyugatmagyarországi birtokaira. — Jellemző a bécsi helyzetre az, hogy I. Lipót a Hofkriegsrat tanácsára Samuel Oppenheimer zsidó bankárnál 4,5 millió Forintot konfiskált.

1676-ban jött a hír, hogy az új nagyvezér, Kara Musztafa, új sereget szervez Nyugat ellen. Egész Havasalföldet és az egész Balkánt fegyverbe állítja. Magyarországon pedig megkezdődik a háborús izgatás. Thököly Imre kuruc vezért 1682-ben kinevezi a Porta Felsőmagyarország vezérő fejedelmének. XIV. Lajos francia királyt is rábírta arra, hogy támadja meg nyugatról a Habsburg-birodalmat. 1681-ben meg is támadta Strassburg birodalmi várost és Franciaországhoz csatolta.

4. A döntő támadás

Mindezen politikai előzmények után, Kara Musztafa 1683 március 31-én elindult Konstantinápolyból 180.000 főnyi hadsereg élén, amelyben csak az elit janicsár és szpáhi csapatok száma meghaladta a 65.000-et. Hogy a veszély nagyságát Bécsre és egész Európára nézve megérthessük, röviden és nagy vonalakban meg kell ismételnünk a török veszedelemmel kapcsolatban ezeknek a világtörténelmi jelentőségű török háborúknak eddigi lefolyását:

A török a Keletrómai Birodalom székhelyének, Bizáncnak 1453-ban történt elfoglalásával vált a nyugati kereszténység számára az elsőszámú veszedelemmé. Bizáncból (a mai Konstantinápoly) a Balkánon át egyenes út vezetett Nándorfehérvárhoz, a mai Belgrádroz, amely most Konstantinápoly eleste után, a keresztény Európa legfontosabb végvára lett. Minden művelt magyarnak emlékeztetésében kell hogy legyen Nándorfehérvár hősi védelme már három évre Bizánc eleste után. A várat a törökverő nagy Hunyadi János legidősebb fia, László, védelmezte, mialatt III. Calixtus pápa és édesapja azon fáradozott, hogy kevésszámú rendes hadseregét Európaszerte toborzott (Kapisztrán Szent János) keresztieshadakkal egészítse ki. — A csoda sikerült, — a javarészt rosszul felszerelt keresztiesekből álló hadsereg Hunyadi János és Kapisztrán Szent János vezetésével nemcsak fölszabadította Nándorfehérvárt, hanem úgy szétverte az egész török szárazföldi és dunai haderőt, hogy 70 évig, Mohácsig, nem volt többé sem kedve, sem ereje Nándorfehérvárt megostromolni. — A két hős: Hunyadi és Kapisztrán Szt. János a táborban dühöngő pestis áldozatai

lettek. — A diadal emlékére szól a déli harangszó.

De a mohácsi csatavesztés után vallásilag és politikailag szétesett ország már nem tudott a szörnyű török nyomásnak ellenállni. Nyugaton dült a 30-éves vallásháború. Egymásután estek Nándorfehérvár után Dunántúlon és az Alföldön a legerősebb magyar várak: Szigetvár, Kanizsa, Győr, Esztergom, 1541-ben Budavára és sorjában a többi vár: Temesvár, Nagyvárad, Érsekújvár stb. — Magyarország szinte alétan hevert a magas Porta lábai előtt. A még megmaradt független magyar élet a kevésszámú és gyöngye végvárakra és a többé-kevésbé független Erdélyre olvadt össze és az egymással állandó harcban álló Habsburg és nyugati országok irtalmától függött.

Ez volt a helyzet az egész Balkánon, egész Magyarországon, és Erdélyben, amikor azon a nevezetes 1683 március 31-én, vidám harci muzsikaszó mellett el-

A Szentatya máriacelli látogatása

1983 SZEPTEMBER 13

Az „Életünk” a látogatással kapcsolatban a következő fontos tudósítást közölheti:

Amikor a pápai látogatás bizonyossá lett, a Mindszenty Alapítvány 1982 okt. 12-én a következő levelet intézte a Szentatyához:

„Szentatya! A boldogemlékű Mindszenty József bíboros azzal bízta meg az óra elnevezett Alapítványt, hogy utolsó akaratát vigye keresztül és enyhítse a súlyosan megpróbált magyar egyház gondjait. Ezért kérjük Szentatyánkat, hogy az előttünk álló máriacelli látogatással kapcsolatban, ezen

A pápa és a magyar problémák

A Szentatya jól ismeri a magyar vallási élet és általában a magyar élet legsúlyosabb problémáit. Ezek közül az első a vallási tudatlanság ijesztő elterjedése családokban, iskolákban és az ifjúság legszélesebb rétegeiben. A hosszú évtizedek óta nélkülözött családi, iskolai és templomi hitoktatás még ijesztőbbé teszi hazánkban az amúgy is divatosá vált modern újpogányságot, nyomában pedig az erkölcsi lazaságot.

II. János Pál pápa jól látja a magyar élet második legsúlyosabb problémáját: a szentségi házasság, s az egyházi házasságra való komoly előkészítés hiányosságait. Az ilyen családokban nem szent a magzat, nem áldás a gyermek, következésképpen szétzülnek a társadalom és a nemzet legfőbb tartópillére, a család.

A harmadik súlyos problémája a bizalom kérdése a mai magyar társadalomnak. Ez a bizalmi válság nemcsak az állami és társadalmi életben van meg, hanem az egyházi életben is. Bizalmatlanság magában a magyar hierarchiában, közte és az alsópapságnál. Különösen pedig az egyház és az egyháztól elriasztott ifjúság között. A magyar Püspöki Kar problémája a bázisközösségekkel szemben ebben a bizalmatlanságban gyökerezik.

A magyar hivatalos egyház ezzel a saját hibáján kívül elidegenített, sőt elvadt ifjúsággal nem állhat szemben, hanem jópásztoroként, ott kell hagynia a 99-et és elmenni a századik után, amelyik eltévedt.

indult Mohamed szultán óriási hadserege Kara Musztafa nagyvezérsége alatt az Aranyszarv partjairól a most már utolsó keresztény végvár, Bécs ellen. A nagyvezérnek nagyon sietős volt az útja. A hatalmas hadsereg élén jöttek a mindenféle pánikot keltő lovas krimi tatárok, a moldvai és oláhországi segédcapatok. Thököly Imre már csak Magyarországon csatlakozott hozzájuk. Május 1-én Belgrád alatt áll az óriási hadsereg. „A háborúk házában az igaz hitért” egészíti ki felszerelését, majd szinte ellenállás nélkül vonul végig az Alföldön és a Duna partjain észak felé. Július 10-én már Moson-Magyaróvár alatt áll. Sopron városa a nagyvezér oltalma alá helyezkedik. A nagyobb helységekből, ahol ellenállásba ütközik a sereg, a tatár lovasok vérfürdőt rendeznek. Perkholdorfban egy lóhoz kötött és halálra hurcolt tatár lovas miatt a lakosságot a tatárok a város piacára hajtják össze és ott lemészárolják. Éjjelenként százával égnek a Bécs környéki falvak...

(Folytatjuk)

a történelmi zárandokhelyén a magyaroknak és Mindszenty bíboros sírján kegyeskedne hazánkért, Magyarorszáért, imádkozni és a mi szenvedő népünket buzdítani, ami ott mély batással lenne mindnyájunkra. Szentséges Atyánknak Krisztusban bű alattvalói, — gróf Battányi Iván elnök, — Rudolf osztrák főherceg, b. elnök és az alapítványi tanács” (Felsorolva még öt tanácsot).

Erről a szándékunkról értesítettük a máriacelli Superiort és a Kremsmünsteri apátot.

A pápai államtitkárság 1982 dec. 7-én a Mindszenty Alapítványhoz a következő választ küldte:

„Igen tisztelt gróf úr! Köszönettel nyugtázom Önnek és az összes aláíróknak a Szentatya megbízásából nagyrabecsült írásukat okt. 12-ről Öszentsége 1983 szeptemberben tervezett máriacelli látogatásával kapcsolatban.

Az előadott szívbéli óhajt a Szentatya figyelmesen tudomásul vette. Egyben szívélyesen ajánlom, hogy ugyanezt a tényt a lelkipásztori úttal megbízott organizáció elé is terjessze.”

Az előterjesztés úgy Bécsbe, mint Máriacellbe megtörtént. A bécsi központi szervezőbizottság és a máriacelli bizottság is gondosan foglalkozik vele. Legújabb értesülésünk az, hogy a Szentatya a Máriacellre illetékes Weber gráci püspököt és Msgr. Rodel főrendező magához kérte a Mindszenty sír meglátogatásával kapcsolatban is.

Most már csak rajtunk múlik, hogy a kétségkívül fontos történelmi aktusnál méltók legyünk a nagy halotthoz és keresztény magyar népünk gondjainhoz.

Az Úr Jézus halálának 1950-éves évfordulójára II. János Pál pápa rendkívül Szentévet hirdetett meg. Az új Szentév 1983 március 25-én, a gyönyörű és mélyértelmű Gyümölcstől Boldogasszony ünnepével kezdődik és 1984 április 22-ével, húsvétal, zárul be.

*

A legutóbbi bíborosi kinevezések után, a Pápa legfőbb tanácsosainak és munkatársainak az egész világon való szétosztása így áll be:

Európában 71 bíboros. Északamerikában 14, Délamerikában 23, Ázsiában 12, Afrikában 14, Ausztrália- és Óceániában 4 bíboros van.

Az Egyház életéből

AZ ÚJ EGYHÁZI TÖRVÉNYKÖNYV

Az eddigi egyházi törvénykönyv még 1917-ből való. XI. Pius pápa adta ki, szerkesztésén résztvett Serédi Jusztinián magyar egyházjogász, a későbbi esztergomi érsek is. Ez lényegében még szigorúan vett törvénykönyv büntetőjogi szankciókkal. Rendelése az Egyház központi hatalmát erkölcsi téren biztosítani. Erősen a régi római jogfelfogásban gyökerezik.

Az új törvénykönyvet a II. Vatikáni Zsinat megújító szellemében még XXIII. János pápa kezdeményezte, de csak most, II. János Pál pápa idejében fejeződött be. Február 2-án hirdették ki, de csak november 27-én, advent első vasárnapján, az új egyházi év kezdetével lép érvénybe. — A törvénykönyvben általában lelképásztori irányvonalak érvényesülnek, és nem a jogi szankciók. Csak a római katolikus hívekre érvényes. A törvénykönyvben új továbbá a decentralizációs törekvés: sok esetet az egyes egyházak és egyházmegyék jogkörébe utal át. Új vonások még a világi hívők jogállásának felértékelése, a döntési szabadság kiterjesztése és a személyes jogok nagyobb tisztelete. — Így pl. a házasságon kívül születettek joghátrányait teljesen megszünteti. A házasságot a férfi és a nő olyan életközösségnek tekinti, amely egyformán irányul a házastársak személyes javára, és a megszületendő utódra. A nőket az új törvénykönyv a férfikkal teljesen egyenjogúakká teszi, azzal az egy fontos kivétellel, hogy nem lehetnek papok.

Sok remény, amit az új törvénykönyvhöz fűztek, nem valósult meg. Így pl. a vegyesházasságoknál megmaradt a reverzális, azaz a nemkatolikus fél írásbeli kijelentése a gyermek katolikus neveléséről. Továbbá, hogy minden püspökválasztást a pápának kell jóváhagynia és megerősítenie.

A világmissziók helyzete

A keresztény hittérítők száma kerekén 220.000. Ebből 138.000 katolikus, 82.000 protestáns. A legtöbb misszionárius Afrika, Latinamerika és Délkelet-Ázsia eldugottabb vidékein dolgozik.

A nyugati hittérítőkre addig lesz szükség, amíg az új egyházak ki nem alakítják saját teljes egyházi szervezetüket. A kétezred évfordulóra a mai missziós területeken már a keresztények ötharmad-része él, bár ma még csak 47 %-ot tesznek ki. Minden nyugati misszionáriusnak az a kötelessége és érdeke, hogy helyi nemzetiségű utódokat neveljenek, hogy a helyüket minél előbb átvehessék.

A francia papság anyagi helyzete

A francia katolikus egyház tudvalevően nagyon szegény, hiszen a Nagy Francia Forradalomban anyagi létalapjait elvesztette, anélkül, hogy komolyabb kárpótlást kapott volna érte. Ezért most országos sajtószolgálatban fordul a francia katolikus társadalomhoz adományokért, hogy az egyházi intézmények fenn-

maradását, a papság létfenntartását és a papi utánpótlást anyagilag is biztosíthassák. — A francia papok átlagos jövedelme ugyanis jelenleg a hivatalosan megállapított országos létminimum alatt van.

Száz éve született Cardijn bíboros, a JOC megalapítója

A Jeunesse Ouvrière Chrétienne — Keresztény Munkásifjúság-mozgalom megalapítója, szegény belga család gyermeke. Már gyermekkorában megismerte a műhelyekben és gyárakban dolgozó fiatalok akkori nehéz helyzetét. Később mint pap Brüsszel egyik külvárosában 1925-ben alapította meg híres JOC-mozgalmát. Fiatal munkásokat gyűjtött maga köré és nevelte, segítette őket jellemes, keresztény egész emberekké válni. Mozgalma Párizson, Észak- és Délamerikán keresztül elterjedt minden világrészben. 1957-ben 91 országból 32.000 keresztény ifjúság találkozik Rómában, a Szent Péter téren. Cardijn bíboros az evangélium tanításával engesztelte ki a vallásilag magárahagyott munkásifjúságot az egyházzal. Híres jelszava a mozgalomnak: „Láss, ítélj, cselekedj!” Öntudatos világi apostolokat akar beállítani gyárakba, műhelyekbe, hogy példájukkal utat mutassanak a munkásifjúságnak a szebb, jobb, mert keresztényebb világ felé. — Kár, hogy művének eddig nem akadt hozzá hasonló folytatója.

Mese a kőlevesről

A mesében a szegény vándorról esik szó, aki kiéhezve, fáradtan érkezvén egy faluba, hiába kopogtat maradék esélyéért, betevő falatért, mindenütt zárt ajtókra talál. Letelepszik hát a falu jöte-rén és fennhangon kihirdeti — lehetőleg mindenki hallja meg —, hogy kőszívű emberek közé kerülvén, kőlevest kénytelen főzni éhe csillapítására. Nagy komótosan nekilát hát az előkészületnek — időt hagyván a falu népének az önmagukba szállásra —, gondosan kiválogat és letisztogat néhány ebédhez való követ, bográcsába vizet merít és tüzet rak. Már itt is, ott is kíváncsi tekintetek káncsálnak függöny mögül, kapurészen át. Egyenként szállingóznak a gőzölgő bográcsához egyre közelebb. Sugdosódások, halk megjegyzések kelnek szárnyra hasonló és éppen ellenkező esetekről, mint ez itt. A vándor meg csak keveri, kutyulja a kőlevest, majd félhangosan felsóhajt.

— Ha biz egy kis só is kerülne belé, mindjárt ízletesebb lenne. S egy, ki közelebb áll s talán a készség dolgában is szívvel szolgál, hamar térül-fordul a hiányzó sóval. Majd a vándor nagy komótosan, jó pihenőket tartva kirukkol mindazon dolgokkal, amiktől a kőleves még kiválóbbá válhat. Végül is krumpli, hagyma, zöldség, kolbász, káposzta és ki tudja, mi egyéb kerül még belé; a barmészakodók majd mindegyikének egy-egy bazuúta után... Ennyi a történet, s bizonyára folytathatnám még, ha már gyermekkoromban is el nem mulasztottam volna a továbbolvasást. Nálam itt ér véget a mese, két tanulsággal is. Az egyik, amire a legtöbb olvasó szívesen figyel fel, csettint nyelvével, hamiskás mosolyt villant szemében, lám milyen furfangos ez a vándor, hogy így túljárt az emberek eszén. S hogy én ezt a tanulságot már akkor, ott az iskolában másodlagosnak tartottam, az annak tudható be, hogy félénk, visszahúzódó, lassú észjárású gyerek lévén, magam is gyakran estem áldozatul a jó-rossz indulatú furfangoknak. Számomra az igazi tanul-

VAKÁR TIBOR (Budapest):

Az érem másik oldala

II. rész

A művészi alkotások közül messze kiemelkedik Szent István szobra. De a kezében sután elhelyezett Szentkoronával a megengedhető művészi anakronizmus szabadságát a szobrász lényegesen túl lépte. Szent István az országát, népét ajánlotta fel Máriának, nem pedig az így nem létező mai koronát. Szent Istvánnal eszmei kapcsolatban lévő Mária szobra kisebb léptékű, az emberi méretet nem éri el, s előre tekint nem törődve Szent Istvánnal. A Kún-Madonna, ahogy ezt — a szobrász által iniciáltan — Lékai bíboros úr magyarázta, közömbösen prózai és Jézus tekintete, fejartása, haja idegen. Az arany háttér mezőben középre függesztett szoborcsoport, Mária és Jézus a leterített fátyollal, színtörést okoz és hidegen-fényes nikkal felülete darabosnak, befejezetlennek látszik. A szentély hátfala, az arany lemezzel borított dombormű a magyar múltat idézi. Az életfa és a csodaszarvas megismételt figurái, annak felület-kitöltő lemeze kár hogy a felület széláig terjed és élesen zárja le a szentély falát. Az építészett itt újból elvész és háttérbeszorul, holott az aranylemez perforációjával — kissé sugarasan — szakrális fényt adhatott volna Mária köré.

A Vatikán által ajándékozott 13. századi menza-oltár és az ámbó kegyeleti tárgy. Önmagában szép, de a beilleszkedése vitatható. Állítólag kicserélték a Vatikán akarata és tudta nélkül. — A szentély jobb oldalán felírások felülettel kezdődik a szentek sora. A mészkő-domborművek Szent Adalberttól kiindulva, Boldog János domonkosig 19 sűrűn elhelyezett, 20—20 cm-es keretben állnak. A barna keret és a szürkés-hideg mészkő bágyadt összemosódással, alig domborodik ki. *Zsúfoltságuk miatt nem élik önálló művészi életüket az alkotások.* A mély vágásokkal jelentkező reliefs farasztóan jellegteleneek.

Mindaz a szobrászat egy összefogó, erős és művészi igénnyel tudatosan rendelkező, irányítóépítész kezében jobban sikerülhetett volna. Meg kellett volna határozni egységesen az ablakok méretét, azoknak számát, a domborítás, mélyítés viszonyait. Főlöleges volt ilyen nagy méretű, merev méretekből erőltetni és a falfelületet egységesen beföldni. *Miért nem vontak be megfelelő építész? Miért nem publikáltak korábban, széles körben? Miért nem hívtak be más művészeket is külföldről és belföldről? Miért nem terjesztették ki az egységes magyarság művészi alkotói számára a lehetőséget, hogy résztvegyenek közös dolgunkban? Hiszen Lékai bíboros mondotta, hogy „lerózza a magyarok háláját a Nagyasszonyunk iránt, aki anyai szeretettel fűzi egybe a magyarok kezét akár Magyarországon, akár hazán kívül élnek is”. A kívül élőket miért rekesztették ki a testvéri együttesből?*

A záró falon látjuk Tóth Imre (Amerigo Tot) plakettjét. A plakettnek, mint ha l'art pour l'art készült volna, a megrendelésen és a megadott négy programpontra felül (ahol Lékai bíboros kétszer is szerepel) a kápolnatérrel kapcsolata nem volt. Nem volt, ki megmondja méretét, ki megjelölje a stílus összhangját, és irányt adjon a nagy befoglaló formára, az építészeti felületben való beilleszkedés jó lehetőségeire. Úgy függ ez a plakett a hajó hátsó falán, mintha egy másik helyről levéve itt helyezték volna el ideiglenesen. Ha ezt a bronz domborművet négy osztásos felületével, a szentélyben lévő bronz szobrokkal összefüggésbe hozta volna az építész tervező („kövilágítótest” helyett) akkor a két bronz csoportot nemcsak összeköti, hanem az említett építészeti statikai-esztétikát, a dongaboltozat lefutó erőjátékát sem szakítja meg.

*

Ünneprontók nem kívánunk lenni, ezért nem nyilatkoztunk a felszentelést követő első hónapokban. Azonban nem járnánk el helyesen, ha tudva ezeket, végleg elhallgatnók. Azt hihetné valaki, hogy ezt az építész, művészek magukévé téve értékelik és egyetértenek a magyar kápolna világviszonylatban sem elhanyagolható kérdésével.

Szólunk kellett nemcsak a hazai magyar művészek érdekében, de a külföldön élő festő, szobrász, építész, művész magyarság és nem különben az egyházművészet papjai nevében. *Kötelesség a jelenben élőknek hangot adniok, hogy a jövőben értékítélettel gondoljanak a mi korunkra. Arra a korra, amikor oly nehéz a szó kimondása, amikor a 10 milliós Magyarország az 5 milliós külföldi magyarsággal együtt jelenti a magyar élet egészét, amely Róma felé, II. János Pál pápára tekint Szent István szellemében.*

Kovács Ferenc

FIGYELEM!

Az „Életünk” új előfizetési ára 1983. januárjától: Egyes szám ára egy évre DM 18.—, tengerentúltra légi-póstával DM 28.—.

Kérjük előfizetőinket az előfizetési díjat lehetőleg postscheckkontónkra, tengerentúlról pedig ne bank utján, hanem eurócskekken utalják át, mert a banklevonás igen nagy.

NOSZLOPI LÁSZLÓ (Budapest):

Az igazság bölcselője

PAULER ÁKOS HALÁLÁNAK
50. ÉVFORDULÓJÁRA *

A magyar gondolkodást bizonyos gyakorlatiasság jellemzi, pl. filozófusunk igen kevés van, ezek is elsősorban a „gyakorlati” bölcselőnek a munkásai. Működésük idegen filozófusok magyarázatában merült ki, a múlt században pedig a filozófiai gondolkodás általános európai hanyatlásában osztozott. Ez a század ugyanis a pozitívizmus kora volt. A metafizikát „fogalmi költészetnek” minősítette, tudományos feladatát egyedül tények és azok törvényszerűségeinek a megállapításában látta.

Első jelentős és önálló filozófusunk Böhm Károly volt Kolozsváron, de tanítványai jelentéktelenek. Pauler Ákos rokonszenvet és elismerést tanúsított Böhm felé, ám tőle függetlenül alakította ki filozófiai rendszerét.

Pauler az igazság bölcselője. Teljes szellemi megnyitottsággal látja ugyan, hogy a emberi gondolkodás relatív; az egyén korlátai, a korszemlekre, a hagyományra, a társadalmi berendezkedésre, stb. hatnak rá. Azonban maga az igazság abszolút és örökkévaló. Az emberi gondolkodás csak felismerheti (sok tévedés, sőt az igazság megismerésével szemben tanúsított ellenkezés árán) az igazságot, de nem teremti.

Az igazság abszolút, vagyis a tagadása önmagának mond ellent. Pl. aki azt állítja, hogy nincs igazság, vagy pedig, hogy az igazság nem megismerhető, legalább is nem közölhető, az mindezekkel az állításokkal igazságot akar közölni velünk; tehát a saját állítását lefontja. Aki továbbá úgy ítéli, hogy az igazság mulandó, ezzel a kijelentésével nem-mulandó igazságot óhajt kijelenteni, mert ellenkező esetben az az igazság is mulandó, hogy az igazság mulandó...

Pauler a filozófia minden területén eredményesen kutatott, így nem csupán a logikában, hanem a metafizikában, erkölcsbölcséletben, esztétikában is, de az igazság mivoltát központi és alapvető jellegűnek ismeri fel. Így az erkölcs, az erényesség, az igazság szolgálata, mégpedig cselekvéssel, a műalkotás szintén igazságot fejez ki, szemléletesen. Pauler munkálkodása első korszakában a pozitívizmus túlhaladásáért küzdött eredményesen; második korszakában felismeri az igazság objektív és abszolút érvényét. A harmadik, utolsó korszakban végül keresztény álláspontra jut el, amennyiben az igazságot — mint egykor Szent Ágoston — Isten gondolatának ismeri fel. Így lesz a Megtestesült Igazság követője.

* Pauler Ákos filozófus (1876—1933) — nagyapja, P. Tivadar jogtudós, apja, P. Gyula kiváló történész — tanulmányait budapesti, lipcsei és párizsi egyetemeken végezte. Főműve: „Bevezetés a filozófiába”, egész bölcséleti rendszerének vázlata. Munkássága és filozófiája ismerettségére Hanák Tibor „Az elfelejtett reneszánsz” c. kitűnő könyvében tiz eldalt (151—162) szentelt. (Hanák könyvéről lásd: „Mit ér az író, ha emigráns?” Életünk 1982 június.)

FELHÍVÁS

Idén harmadszor rendezik meg a genfi magyar akadémiai napokat, amelynek tárgya ezúttal: a „Magyar reformkísérletek”. A találkozó időpontja: 1983 június 17—19-ig, Nagy Imre és sorsátsái kivégzésének 25. évfordulóján. — A részletes program rövidesen elkészül. Érdeklődők az alábbi címhez forduljanak: Dr. Luka László, 4 Ave. Bertrand, CH-1206 Geneve.

PROKOP PÉTER:

A jellem haszna

Nekem még mindig a görög négyes karakteriológiai felosztása tetszik a legjobban: szangvinikus, kolerikus, flegmatikus, melankolikus. A modernek kettőre szűkítik s aztán újból darabolni kezdek. Ezekon kívül számtalan más felosztás is használatos. Ma a megüztet háborúk nélküli öldöklések közepette — legalább harminc helyen és különféle erősséggel az egymásirtás — sokszor halljuk: az a ragadozó héják vezére, emez meg a galamboké. Jó ügyért harcolni, vagy piszkos haszonért: elismerésünk vagy megvetésünk fölébresztője.

Egyik nap a kezembe nyom egy táblázatot a szívspecialistám: A és B osztály. Csak annyit előlegez, hogy az A-sok a szívinfarktusra ítéltek.

Ime az A-profil. Aki magára ismer, vegye úgy, mint egy jó testvér (nem is testvér, mert az nem mindig jó), hanem mint a jóbarát ajánlatát, aki még csak megváltoztatni se akar. Legföljebb a fél használatára int az erős lejtőn: helyesebben éljünk, hogy hosszabban élhessünk.

A-úr sebesen beszél, mindig lelkendezve, olykor elfogultan hevesen. Hajlamos féktelen előítéletre minden és mindenki ellen, pláne, aki más véleményt mer képviselni.

Türelmetlen, mindenkivel, bárki legyen is az, aki kényelmét fölborítja. Fogvicsoritva bizonygatja igazát. Kópog az asztalon, esetleg veri, hogy súlyosbítsa az érveit.

Hörög, sziszeg, tarkóját törölgeti, ha sorban kell állnia. Ráordít arra, aki nem tartja a vonalat. Azonnal dudál, ha az előtte berregő kocsi nem indul abban a pillanatban, amikor zöldre vált a piros: alszunk, alszunk? Mozduljon már „öreganyám”...

Versenyre született. Ég a vágytól, hogy kollégái között kimutassa a maga felsőbbrendűségét. Karrierista. Elvi kérdés, hogy bizonyítsa: Különb vagyok bármelyőtöknél. Ha összeakad magához hasonlóval: gyűni az ingujját; tudat alatti mozdulata ez. Egyikünknek el kell pusztulnia. Kihívó: csak egy kakas maradhat a szemétdombon.

Bűnnek érzi a kikapcsolódást. Levert, ha semmivetésre kényszerül. Bezárt vad módjára fújva jár föl-alá, ha nem érkezik pontosan a bejelentett vendég. A vasárnap kifárasztja: a tétlenség érzése fojtogatja. Mint a százméteres futó, rekordidőre szeretne mindent végrehajtani. A maga és mások teljesítményét hajlamos számokkal mérni: ennyi perc alatt ennyit. Nem annyira a minőség a mérceje.

Képtelen élni, élvezni az életet, ahogy az olaszok. Túl aggodalmas az elveszett percekért. Úgy érzi, lekésik valamiről. Le is késik, mert váratlanul „kiesik a sorból”, holott még élhetett volna.

És a B úr portréja? Nyugodtan ad elő. Nagy közöket hagy a beszélgető társnak is. Szívesen piszkálja a hiúságát. Kedveli a vendéglők fehér asztalát: megadja az evésnek a módját. Nagyokat sétál. Nem izgatja föl a leasett váza, a közlekedési dugó, vagy ha elmegy az orra előtt a villamos. Nem vitatkozik, mikor eléje tolatkodnak a sorban. Értékeli a cigarettaszünetet, a kávénegyedórát, a legkisebb tréfát is. Aregödében mosoly ver tanyát. Él, semhogy vagyongyűjtésen morfondíroznék. Lelki egyensúlya: „kelj föl jancsi”. A maga vagy mások hibájából elrontott idők következményeit egykedvűen viseli. A kihívásra legyint. Sohasem erőszakos, támadó.

dó. Nem volt osztályelső, de nem is izgatta. Inkább jelzőkkel, mint számokkal minősít. Rokonszenvesnek tartják. Alig várják, hogy hazaérjen.

*

Visszavittem doktoromnak a papírját. Rámnevet és magyaráz: Én nem vagyok se pedagógus, se erkölcsös, csak szívizsakértő. Megfigyeltük, hogy az infarktusos betegek 90 százaléka az első csoportból való. Az A táblán szereplők szívén kezdődnek el az érszűkületi tényezők. A karakter kockázata döntőbb, mint a füstölés, vagy koleszterol. Világos — folytatja hunyorova a tanár, fehér köpenyében szívhallató gépével nyaká-

Népi gyermekmondóka

Hétfő hetibe

Kedd kedvibe

Szerda szerelmibe

Csütörtök csüribibe

Péntek pitvarába

Szombat szobájába

Vasárnap a jó Isten házába.

Jelentése: hétfő a hetivásár-, kedd a társas összejövetelek napja, szerda a szerelmeseké és lakodalomé, csütörtök a kamrá-, péntek a konyha takarításának, szombat a szoba rendbehozásának, vasárnap a templombamenés napja.

ban — aki az A-ban érzi magát, ez a veszületett természete, iparkodják onnét kímálszni. Nem lehetetlen. S akinek sikerül, ráadásul még emberibb életet is élhet.

— Tulajdonképpen itt személyiségcseréről lenne szó, — vetem közbe én.

— Természetesen, de fölösleges mindjárt a szigorú aszkézis eszközére gondolnunk. Attól elrémülnek a páciensek. Elég csak zsebetett kézzel magyarázni. Hagyjuk a riválist is, hogy elmondhassa a mondókáját. Pláne, ha dadogós, aki mindig hosszú történetekbe kezd.

Naponta sétáljunk. Hagyjuk otthon gondjainkat. Báméskodjunk az utcán. Ne rázkódjunk össze az elmélkedés szótól, ne gondoljunk mindjárt kámszás középkori barátokra.

Ne vegyünk nyakunkba millió ügyet, amelyeket úgyse tudunk elintézni.

Adjunk időt a családnak. Barátainknak. Ne vessük meg a felnőttek játékait. Ápoljuk az együttlét lehetőségeit. A fölhevült gép is lehül a kikapcsoláskor.

Nyugodt hidegvér a ránszakadó meglepetések közben. Tartogassuk a reményszikrát, hogy nemcsak magunk vagyunk a magunk sorsának intezői. A Biblia tanít arra az egészséges optimizmusra: elég a napnak a maga baja. Miért izgulok a baj miatt, amely holnap vagy holnapután esetleg nem is jön el...

Ej bocsásson meg — hőkken rám a medikusom — valóságos gyóntatószéki intelmekbe kezdtem.

— Tehát én is törekedjek a B-osztályba? — kozkázatom meg a kérdést.

Az ollasz kibőki a szokásos „b”-jét, ami mindent is és semmit se jelent: „Mit tudom én” vagy „nem hozzám tartozik”.

Gyerekkorban kell az ilyet elkezdni; a szülőknek az első jó példát adni. A magatartás megváltoztatása a neveléssel a saját érdekünk. Előbb-utóbb, ha ezt a normális módot elszalasztottuk, gyógyszerekhez kell folyamodnunk.

Rábólintottam. Orvos mondhatja. De ha pap szájából hallják, rámondulnak, hogy papol.

Szentmise Leningrádban

(olvasói levél)

„... A 4,700.000 lakost számláló Leningrádban két útitársammal, lévén másnap vasárnap, kerestünk egy római katolikus templomot. Vezetőnk segítségével sikerült is találni egy kis mellékcámban egy katolikus templomot, ahol állítólag vasárnap reggel 8 órakor van az istentisztelet.

Időben indultunk el. Kb. 100 szék és az oldalfalak mellett fapadok biztosítottak 130 személynek ülőhelyet. A templomcska bejáratánál egy magas kömedence tele volt szenteltvízzel, mellette egy nagyobb feszület. — A belépők mind megcsókolták rajta az Úr lábát.

Leültünk és mivel még korai volt, az istentisztelet csak 9 órakor kezdődött, az asszonyok elkezdtek hangosan imádkozni, éppen úgy, mint otthon a mi kis falunkban Magyarországon, ahol én nevelkedtem. — Figyeltem az embereket. A legtöbbször jóval 60 fölött volt, asszonyok és férfiak. Fiatalabb alig akadt 5-6. Egy részük nagyon egyszerű ember volt, de egyeseken még látni lehetett a gyönyörű viseletet nagyon régi időkből, pár férfi pedig az egykori katonatiszt egyenes, nyulánk tartását őrizte meg.

Közösen kezdték végezni a kereszttut. Engem mélyen megrázt az az ábítat, amellyel le-letérdeltek minden egyes állomás előtt, nemcsak egy jutólagos térdhajtással, hanem térdeltek magukbamerülve, öregek, fáradt betegek egyformán.

— Milyen hanyag mozdulat ehhez képest a mi térdhajtásunk a mi mai templomainkban. Ezek bizony térdeltek, támaszték nélkül, a kemény köpadlón. És én elszégyeltem magamat. Ez a kicsi, keskeny orosz templomcska tele volt aláztatos imádsággal... Meggyőződtem lelkeim mélyén arról, hogy a mi Urunk nagyon szeretheti ezt a kicsi jámbor nyáját, mivel ezek úgy döntöttek, hogy Vele maradnak. Minden akadály és nehézség ellenére, amit ma ez Oroszországban jelent, úgy választottak, hogy: Vele maradnak, és soha nem hagynak föl az imával, — gyermekeikért, unokáikért, akik már nem is hisznek abban, hogy van Isten. Én mégis hiszem, hogy ezeknek a kicsike öreg anyóáknak és öreg apóáknak a forró imája megmenti az ő szeretteik lelkét. Nekem szentnek tetszett ez a nép és áldott a mi Urunk által rettenthetetlen hitük és kitartásuk miatt.

Negyedórával a mise kezdete előtt bejött a plébános gyóntatni. Öreg, fehérbajú, kedves, szelíd tekintetű. És vagy 10—15-en sorakoztak föl a nyílt gyóntatószék előtt, hogy megvallják bűneiket. Igazi gyónás és bűnbánat volt ez; a föloldozásnál különös fény derengett a pap zárt szempillái körül, amikor keresztet vetett a gyóntatók fejére.

Kilenc órakor megkezdődött a katolikus mise orosz nyelven...

Bolza-Kézdy Astrid

Mindszenty József:

HIRDETTEM AZ IGÉT

Pásztorlevelek, szentbeszédgyűjteménye (1944—1975). Válogatta és a bevezető tanulmányt írta Közi Horváth József. — A 300 oldalas vászonkötésű könyv ára 25.— DM vagy 12.— \$. Megrendelhető Európában: „Életünk” Redakción, Oberfohringerstr. 40, D-8000 München 81; az összes magyar lelkészknél és Máriacellben. Az USA-ban: Hungarian School Care Club (Papp Gábor), 16403 Southland Ave., Cleveland 44111; — Katolikus Magyarok Vasárnapja, 1739 Mahoning Ave., Youngstown, Ohio, 44509.

Cserkészélet

MÜNCHENI

REGÖS NÉPTÁNC EGYÜTTES

Kölley György európai cserkészvezető támogatásával 1979 szeptemberében alakult meg a müncheni Regös Néptánc Együttes, amelynek művészeti vezetője Müller György (Burg Kastl), szervezője Köhler László lett. A 20 fős törzsgárda nagy többsége cserkész. 1981-ben a Bajor televízió 15 perces felvételt készített a csoportról. Az elmúlt évben a művészeti vezetésbe bekapcsolódott Pintér-Béres Gitta, a csoport szervezőjét pedig átvette Kecskési Tamás. Novemberben már nagy tapsot aratva szerepeltek a bajor főváros által rendezett, látványos „Kelt-Európa Esten”. Az első önálló anyagi alapjukból erősítőt, magnót és Erdélyből népviseleti ruhákat szereznek be.

Idén négy táncal február 4-i Magyar Bálon mutatkoztak be nagy sikerrel. Következő nyilvános szereplésükre a „Március Tizenöt”-ünnepség keretében

március 19-én, szombaton 19 órakor a St. Wolfgangshelmében (St. Wolfgang-Platz 9) kerül sor, ahol a kölmi cserkészekkel közös műsort adnak.

Újévre magyar- és németnyelven a fenti magyaros mintával díszített „Be-mutatkozó”-ívet adtak ki, mely szerint célul tűzték ki „a magyar népi kultúra és nyelv terjesztését és életben tartását. — „Munkánk eredményessé tételéhez — írják — szükségünk van erkölcsi és anyagi támogatásra. Ehhez kérjük minden magyar segítséget”. — Minden táncolni vágyó új érdeklődőt szeretettel várnak a péntek esti próbákra a müncheni Magyar Házba (Oberföhringer Str. 40, 8000 München 81). Adományokat bankszámlájukra kérik átutalni: Regös Folklore Ensemble, Juhász László jun. Bayerische Vereinsbank München, Kto.-Nr. 147 469.

Saját gyermekeinkről van szó! Azokról a fiatalokról, akik nem vesznek el a magyarság számára s a legnagyobb ajándékkal örvendeztetnek meg: a reménységgel, hogy van és lesz folytatása munkánknak. Már most jegyezzük elő 1983 március 19-ét s legyünk ott müncheniek mind az ünnepségen. Mutassuk meg, hogy fiaink, leányaink kezdeményezése és kitartó munkája visszhangra talált s adományainkkal támogassuk ezt a szép magyar kezdeményezést.

Ludovikás találkozó

Az első Ludovikás Találkozót is Wienerneustadtban tartották 1968-ban az osztrák Tisztképző Akadémia első világháború utáni feloztatásának 50. évfordulóján. Az Akadémia parancsnoksága akkor hálaát fejezte ki azért, hogy a feloztatás után a budapesti Ludovika Akadémia, mint az osztrák Mária Terézia Akadémia testvérintézménye, azokat az osztrák lallgatókat is átvette és magyar tisztékké nevelte, akik továbbra is a hivatásos tiszti pályát választották. Ennek emlékére a Ludovikások márványtáblát állítottak fel a wienerneustadti Akadémia bejárati csarnokában.

15 év után újból sor kerül a 2. Ludovikás Találkozóra, amely nem korlátozódik a ludovikásokra, mert a rendezőség meghívta az összes m. kir. tiszti és tisztképző intézmények emigrációban élő bajtársait. Ezen a nagy találkozón a m. kir. honvédség összes volt tisztjei és hasonlóállásúak, katonai középiskolai intézmények volt növendékei és a háború vége felé a tisztikarba átvett volt tiszthelyettesek is részt vesznek.

Érkeés Bécsbe illetve Bécsújhelyre (az egyes utazási irodák által kiutalt szállásokra) szeptember 14-én, 15-én és 16-án. csütörtökön és pénteken. A MÁRIA TERÉZIA AKADÉMIA műsora: 15-én reggeltől 17 óráig bemutatók, déli étkezés tábort konyháról. 16-án koszorúk elhelyezése az Akadémia emlékműveinél, Istentisztelet az Akadémia Szent György templomában. Bajtársi ebéd. Délután kirándulás az osztrák-magyar határra.

Szept. 17-én és 18-án (szombaton és vasárnap) a találkozó bajtársak közös ünnepi műsora, egyes évfolyamok találkozója.

Keresünk Bécsben vagy Münchenben 2-3 szobás öröklakást készpénzért, lehetőleg jó közlekedéssel. Cím: Dr. Nyáry Péter, D-8770 Lohr am Main, Nervenkrankenhaus.

25 ÉVES

KAMMER AM ATTERSEE-I
ÖREG DIÁK — TALÁLKOZÓ
1983 JÚNIUS 2 — 5-IG

Minden magyar öreg diák, aki Kammer am Attersee-ben Ausztriában érettségizett, vagy ott járt 1957-1958-ban iskolába, sürgősen jelentkezzen: Turanitz Károly-nál, Neustiftgasse 66/4/13, A-1070 Wien, Telefon 93 09 024

Részletes tájékoztatást mindenki a szállásán kapja meg.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a PÁPA SZEPT. 13-ÁN LÁTOGAT EL BÉCSBŐL MÁRIACELLBE, Mindszenty bíboros sírjához. Aki ezen részt óhajt venni, az az egyes országok magyar egyházi szervein keresztül jelentse be. Ezidőtájt, SZEPT. 14-ÉN KERÜL SOR A SALZBURG KÖZELÉBEN FEKVŐ MATTSEE-ben — ahol a Szentkoronát a háború végén elrejtették — egy EMLÉKMŰ FELÁLLÍTÁSÁRA, amelyen a Találkozó résztvevői is jelen lehetnek.

A részletes körlevelet a Ludovika Akadémia Egyesület rendezősége az egyes szervező csoportoknak kiküldte. Minden kérdésben az Egyesület főtitkárához kell fordulni: v. Katona Sándor, Rubinstr. 12, D-8000 München 50.

A rendezőség

Lugánói Napok

A Svájci Magyar Irodalmi és Képzőművészeti Kör (SMIKK) 1983 október 25-30 között rendezti tanulmányi napjait a délsvájci Lugánóban Gesta Hungarorum II (Történelmünk Mohácstól a Kiegyezésig) címmel. Előadók: Dénes Tibor író (Lugánó), Gosztonyi Péter történész (Bern), Hanák Tibor filozófus (Bécs), Illyés Elemér történész (Schliersee, NSzK), Matuz József egy. tanár (Freiburg i. B.), Sánta-Pintér Gyula egy. tanár (Puerto Rico). A névsor még nem teljes. — Résztvételi költségek: a Calipso szállodában a teljes ellátás napi 50-60 sFr. között; költséghozzájárulás napi 25 sFr. személyenként. Nyugdíjasoknak és diákoknak kedvezmény. Kérésre biztosítunk olcsóbb elszállásolást. A végleges műsort 1983 nyarán ismertetjük. Jelentkezés a Kör címén: SMIKK, Postfach 87, CH-8037 Zürich.

Sááry Éva elnök

B. Szabó Péter főtitkár

KÉRJUK OLVASÓINKAT, HOGY
ELŐFIZETÉSUKET RENDEZZÉK!

Tisztújító közgyűlés

Szombaton, február 26-án tartotta Münchenben a Magyar Misszió termében a Kastl-i Magyar Gimnázium Iskolabizottsága három év után esedékes tisztújító közgyűlését.

A közgyűlés a következő választást eszköztözte:

Az Iskolabizottság első elnöki székébe újra Valentiny Géza, németországi pápai delegátust választotta.

Második elnöknek Winterhofen H. Pétert választotta Zürichből.

A gazdasági ügyek vezetésével (pénztáros) Bánhidi Lászlót bizta meg (szintén Zürichből).

A Kuratórium elnöke az iskolabizottság immár egyetlen alapító tagja, Dr. Johannes Maurer i. c., maradt.

Új elnökségi tagok: v. Katona Sándor, München, — dr. Lipécz József, Nürnberg, — dr. Szabados András, orvos, München.

Az Iskola Pedagógiai Bizottságának vezetőjéül gymn. prof. Madl Ferencet választották.

A Kastl-i Magyar Gimnáziumnak a német társadalom felé irányuló összekötő tisztségét újra Aibert Cayetan Geisenhofer vállalta.

A Kastl-i Magyar Gimnázium a legnagyobb csendben vette át a szép új épület szárnyát a teljes iskolaüzem számára.

Berzence magyar végvár történelme

„Az első írott emlékeink idejétől 1980-ig bezárólag, — világi, egyházi és közoktatásügyi szemléletben tárja elénk a könyv Dél-Somogy egy jellegzetes tájegységében BERZENCE történelmét.

A könyv figyelmes átolvasása után bárki is látja fogja, hogy nem csupán a száraz történelmi adatoknak lerögzítésére szánt gyűjteménye az utókor számára, — hanem példaadás, buzdítás akar lenni az újabb magyar nemzedék számára „OTTHON” és „ITTHON” is egyaránt ebben az elanyagiasodott, sok-sok bűnnel terhelt világban!

Hasznos lenne, ha mi magyarok is mindenütt a világon többet tudnánk Szülőhazánk történelméről, földrajzáról... A magyarság számára létfontosságú az, hogy a szabad világban élő fiatalságunk jól ismerje szülei hazájának, — Magyarországnak — történelmét és földrajzát a Kárpátok koszorúzza Nagyalföldjével együtt!”

Az a honfíú gond, amely a fenti szavakat adta dr. Gócza Imre tollára, képesítette őt arra, hogy messze idegenben, rengeteg utánjárás-kutatás eredményeképp megírja szűkebb hazájának a

FELHÍVÁS

A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése Merényi Jenő alelnök vezetésével tartotta szombaton, február 5-én a Magyar Gazdaszövetség Bécsben XXVII. évi rendes közgyűlését. Jeszenits Gyula elnök lemondása folytán új elnöknek dr. Iklády-Szabó Ervint választották meg. Faber György főtitkár ismertette az évi jelentést, dr. Reinprecht Antal v. főispán a Magyar Gazda Híradó színvonalát és hasznosságát méltatta. Megtárgyalták a mezőgazdasági helyzet válságát is Ausztriában, az iparban beállott munkanélküliség miatt megszűnt az elvándorlási lehetőség, a fiatalok kénytelenek lesznek a családi üzemben dolgozni.

Keresztelés

„Felhívtam a szülőket keresztelési megbeszélés végett, s a keresztelendő maga vette fel a kagylót, a kis Patricia. — Négyéves múltot nagyon. Szóval, már nem bébi, de még nemyön is játékos gyerek. Őszintén szólva, magam sem tudtam először, hogyan kezeljem. Mit mondjak neki, mire tanítsam? — Egy mosolycsere a szülői háznál megoldott mindent.

Vízkereszt ünnepén volt a nagy esemény; minden feltűnő külsőség nélkül, azaz, csak a bájos gyermekarc, ahogy nézett csodálkozó, kissé riadt szemével, ahogy készséggel hajtotta fejecskéjét a keresztvíz alá és hullámos haja a szemébe omlott, ahogy aztán visszalépett édesanyja oltalma alá, akire felnézett s közben némán lefutott a könnye... Ilyen gyermekkönyveket még nem láttam. Volt a bájos szempárban riadt boldogság, egy kis félelemmel s valami megsejtése a lényeknek: ezután őt is sajátjaként tartja számon Krisztus.”

Egy lelkipásztor leveléből

történetét. És ezt tette annyi szeretettel, olyan élethűen, hogy komoly, érdekléscsillító monográfiája lett a nagy török fölvonulási utak mentén a délnyugati magyar végváraknak. Érdekes ez a munka különösen most, 300 évvel Bécs fölszabadítása után. Berzence monográfiájában megfogható életközelségbe kerül a nagy történelem kis magyar végvárak, egyes magyar-horvát-német lakosságuk sokszor tragikus élet-halál harcában.

A könyv megrendelhető: Dr. Gócza Imre, 3280 South Court Palo Alto, CA 94306, USA. Ára: puhakötésben \$ 12,— + \$ 1,— portó; keménykötésben \$ 15,— + \$ 1,— portó.

PAX ROMANA KONGRESSZUS BURGENLANDBAN

A húsvét utáni héten, április 4-től 10-ig Burgenland fővárosában, Kismartonban (Eisenstadt) rendezik meg a 25. Magyar Pax Romana Kongresszust. A kongresszus témaköre az Ember és Szabadsága. Tervezett előadások: Az ember szabadságélménye és szabadságtudata (Szentmártoni Mihály SJ pszichológus, zágrábi teol. főiskolai tanár); A nemzeti szabadságeszmény a magyar történelemben (Borbándi Gyula író szerkesztő); A szabadság költői (Dénes Tibor író, esszéíró); Az alkotó ember szabadsága; — Fiatalok és szabadság; — A szabadság problémái Keleten és Nyugaton (Kerekasztal-konferencia).

Jelentkezés március 15-ig.

Felvilágosítás, érdeklődés: KMEM Sekretariat, Oberföhringer Str. 40; D-8000 München 81. Tel. (089) 98 85 74.

*

A MAGYAR ÉLETÉRT!

Azok, akiket otthon és idekint komolyan aggasztja a magyar nemzet biológiai pusztulása: annyi magyar születik, amennyi a magyar halálozási szám. De ezt az arányt is a cigány újszülötteknek köszönhetjük, akik még szaporodnak. A magyar fajta egykézlik vagy egyszéklik, és abortál. Négyemilliónál több abortusz! —Ez biztos út a biológiai elkorcsosuláshoz és a lassú pusztuláshoz.

A kanadai magyarok, hogy felriaszák az otthoni fiatal anyákat és apákat, egymillió magyar újszülöttvédő zárókélyt bocsátottak ki, mivel az otthoni felelős szervek, az állam, az egyházak és a társadalom, nem rázták meg hathatósan eddig a materialista életszemlélettől alélt magyar lelkiismeretet. — A levélzárókélyeket hazai leveleken és levelekben terjesztik ingyen ezek a lelkes magyarok. Kaphatók: United Hungarian Fund of the Hungarian-Canadian Federation, 20 Bloor Str. West, Suite 702, Toronto, Ont. M5S 1T8, Canada.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Linz: Házasság: 1983 jan. 21-én esküdtek örök hűséget **Szuchy Agoston Mihály** és **Koteczki Erika**. — „Van valami megindító a tábori esküvőkben” — írja a magyar lelkész — „A külső dísz és ünnepélyesség hiányzik. A szülők és rokonok messze vannak. De ha a szentség kiszolgáltatásának puritán egyszerűsége találkozik a benső áhitattal, akkor felejthetetlen nyomot hagy a lélekben. Ez a fiatal pár pedig ilyen lelkülettel vette fel a házasság szentségét”. — Az Úr áldása kísérelje életútjukat!

Halottaink: Füstös Miklós gimn. tanár jan. 6-án 76 éves korában elhunyt, 11-én temették a St. Georgen-i A. temetőben. Honfitársunk érdemeit szerzett a külföldre szakadt magyar ifjúság tanításában és nevelésében is. — Megbecsült, vallásos honfitársunk távozott **Kedzierszki Sándor** személyében, aki 80 éves korában hunyt el. — **Garabits János** festőművész jan. 25-én 72 éves korában hunyt el. Lelke a színek szépségén csüngött. De megvalósította életében az erkölcsi harmóniát is. A legjobb emléket hagyta maga után. — Nyugodjanak békében!

Bécs: — A keresztség szentségében részesültek: Acevedo-Cortes José Antonio, A-C José és Cortes-Ordenes Lidia Elsa fia, 1983 jan. 30-án Traiskirchenben. — A család nyolc évig élt Magyarországon mielőtt Ausztriába jöttek. — **Török Gábor,** dr. Török Szilveszter és Kulewa Olga fia, 1983 feb. 6-án Bécsben a Szalézianusok kápolnájában. — **Kunz Barbara Julia,** dr. Kunz Ferenc és Szabadi Ilona leánya, 1983 jan. 2-án Bécsben a Pázmáneumban. — Az Egyház új tagjai — az Úr oltalma alatt — maradjanak hűségesek a keresztségi fogadalmukhoz!

Az örök hazába költözött: Dr. Tóbiás Kornél, 79 éves, 1983 jan. 24-én Bécsben. — A közismert erdélyi hazafit sokan kísérték utolsó útjára a Gersthof-i temetőben. — Nyugodjék békében!

BELGIUM

A belgumi magyarok ádventi és karácsonyi gyűjtése a Formosa-i magyar misz-sziók részére 20,299 belga frankot eredményezett. **Gratulálunk!**

Brüsszel: Házasság: a Szt. Pál templomban 1982 szept. 18-án esküdtek örök hűséget: gr. Edelsheim-Gyulai dédunokája és gr. Kendeffy Ádám és Földváry Miklósné lánya: **Földváry Nicole** és gróf **Teleki Kálmán**. — Isten éltesse a fiatal párt és családjukat!

Halottaink: Bethlenfalvi Pál Andor (93) — a nagyon szeretett Andor bácsi —, aki egy igazi magyar úr és Isten gyermeke volt. (nemes, huszár- és repülőtiszt) nagyszámú antwerpeni magyar kísérte Boechout-ban jan. 21-én magyar zászlóval a temetőbe. — Isten veled Andor bácsi! — **Soeur Marie Joseph de la Conception** (78) szül. Királyhidán, fogadalmának 50-ik évében, mint a szegények kislővére, jan. 24-én elhunyt az Úrban, 27-én temették több magyar nővér jelenlétében. Életét finomság és lángoló emberszeretete jellemelte. Okosságával sokakat segítette át az Úr országába. — **Ünnep József** (50) és lánya **Katalin** (20) autószerencsétlenség áldozatai lettek. Három magyar pappal jan. 3-án temették őket Forest-ban. „Nem tudjátok sem a napot, sem az órát...” — **Mr. Jean Claude Cassaing** (45), a lelkész jó barátja és a Magyar Ház jótévedője, jan. 27-én autószerencsétlenség áldozata lett. — **Németh Pál** (58) autószerelő szívbénulásban meghalt. Temetése feb. 7-én volt a Bruxelles-i temetőben. — Nyugodjanak békében!

Liège: — 1982 évi statisztika: 22 kis magyar keresztelek, ebből Liège-ben: 10; — Limburg-ban: 12. — **8 házasságkötés,** ebből Liège-ben: 5, Limburg-ban: 3. — **25 honfitársunk költözött az Úrhoz,** ebből Liège-ben: 15, Limburg-ban: 10.

Újszülöttek 1983-ban: Leurs Roland, — Jean Pierre és Dezső Irma fia — AS-ban; — **Tóth Annemieke,** — László és Rita Franssen leánya — Genk-ben; — **Szenográczki Michael** — **Mihály** és Cayphas Yvonne fia — Bas Oha-ban; — **Gilson Nicolas** — Didier é Kiss Ágnes fia — Ver-

tiers-ben; — **Balla Michael** — Gábor és Boeykens Fabienne fia — Engis-ban. Gratulálunk! Növekedjenek erőben, egészségben és Isten kegyelmében!

Elhunytaink: Potocán Antal (70) Süme-gi Anna férje — Eisdén-ben; — **Zsombik Lászlóné Bognár Mária** (52) Brüsszelben. — Nyugodjanak békében!

NÉMETORSZÁG

Cremlingen: Halálozás: Sivák Jánosné Kerekes Borbála feb. 9-én 54 éves korában adta vissza nemes lelkét Teremtőjének. A braunschweigi kat. temetőben várja a feltámadást. — Családján kívül, honfitársaink körében is ritka szeretetnek és megbecsülésnek örvendett. — **Pozsonyi János,** Wolfsburg-i lakos, feb. 13-án 47 éves korában elhunyt. Nyugodjanak békében!

Lohmar-Köln: Ha'ázás: Major Viktória, a kölni Mindszenty-ház volt közkezdvelt szakácsnője, 1983 jan. 21-én 86 éves korában elhunyt.

München: Születés-Keresztelés: Bálint Dóra, B. Dénes és Mészáros Edit kislánya, szül. Münchenben jan. 4-én, keresztelték u. ott feb. 6-án; — **Nossek Erzsébet Margit,** dr. N. Johann és Wettstein Zsuzsanna kislánya, szül. feb. 1-én Penzberg-München; — **Kincses Anna Mária Gracia,** K. Miklós és Spielvogel Gabriele kislánya, szül. jan. 7-én, keresztelték jan. 29-én Münchenben.

Házasságot kötöttek: Kincses Miklós és Spielvogel Gabriele jan. 29-én Münchenben, a Damenstift-templomban; — **Dobriban Tiberiu Stefán** és **Péter Mária Angéla,** feb. 4-én Münchenben, a Damenstift-templomban.

Halottaink: Jármay András 87 éves korában jan. 25-én Eggenfeldenben meghalt; temetése jan. 28-án volt ugyanott; — **Geré-czy Frigyesné** szül. **Masáth Margit** 90 éves korában jan. 28-án Oberhachingban meghalt; temetése fb. 2-án volt München-Westfriedhofban; — **Koszorú Áttila** 53 éves korában Münchenben meghalt.

*

Rövid, nehéz betegség után, megerősítve a betegek szentségével, feb. 19-én Münchenben adta vissza nemes lelkét Teremtőjének **Bedeghi és Berencsi Nyáry Mária grófnő** szül. Tükrössy, élete 60. évében. — Gyászojlag leánya: **Krisztina grófnő,** és fia, dr. **Váradi Oláh Farkas.** Bonnban, a Kessenicker Bergfriedhofban temették el 1983 feb. 25-én. — Nyugodjék békében!

*

Stuttgart: A Misszió három felnőtt híve a keresztség szentségében Isten gyermekévé vált hosszabb és alapos hittanulás után. — „Megható”, írja a lelkész, — „amikor érett korban határozza el valaki, hogy felveszi a keresztséget. A hittanulás alkalmával tanúsított komolyság és lelki mélység mélyen meghatott minden alkalommal”.

Halálozás: Varga Győző honfitársunkat, a szentmisék és megmozdulások hű látogatóját, elragadta a hirtelen halál 1982 december 14-én, 17-én temették a Steinhaldenfeld-i temetőben Nyugodjék békében!

Weingarten: Keresztelés: Bárczy Christina Éva, B. Péter és Völzing Gisela kislánya, szül. 1982 okt. 4-én Radolfszében, keresztelték 1983 jan. 29-én Hornban.

RUHRVIDÉK

Engedjék meg, hogy köszönetet mondjak áldozatos munkájukért és mintegy válaszul Balogh Ádám munkatársuk cikkére visszajelezzem „Csont”. Szívesen olvasuk érdekes, értékes cikkeiket, verseiket, beszámolóikat, az elemzéseket éppúgy, mint az értesítéseket. Talán érdekli Önöket, hogy itt Hagenben is él, ténykedik egy maroknyi magyar. A rendszeres miselátogatás és egyéni barátság révén összejött egy — már itt született gyerekekből álló — kis csoport, akikkel 3 éve egy pástorjátékokat mutattunk be magyarul és az elmúlt évben pedig egy népi-táncjátékot. Az egész Ruhr-vidékről idejötték a magyarok Anyáknapi ünnepségünkre, amelyen a táncot versek és egyéb szólószá-

mok kísértették és a végén még Bányász tisztelendő úr 65. születésnapját is megünnepeltük.

Üdvözlettel

Á. Ildikó

OLASZORSZÁG

A magyar lelkész érdekes adataira hívja fel figyelmünket: „a magyarok óriási nagy többsége olaszokkal összeházasodott nő. A fiatalasszonyok (az utolsó 15 évben megházasodtak) általam ismert száma 1,180”. — A mi észrevételünk (Szerk.) az, hogy ezekből a házasságokból születik a legtöbb gyermek.

Calcinaia (Pisa): Caciagli Giuliano és Sármezei Gyöngyi, akik Magyarországon csak a tanácsnál esküdtek meg, 1982 dec. 19-én templomban is megesküdtek és kisleányukat, **Claudiat,** megkereszteltették. — Együtt örülünk velük! — **Helsinki:** Igen, nem tévedés! **D'Inncenzo Vittorio Wohlhoffer Máriaék,** akik római lakosok, de a férj beosztása miatt néhány évig Helsinkiben laknak, m. é. jan. 2-án **meskereszteltek** harmadik gyermeküket, **Alexandra Bernadettet.** (A gyermekek jól beszélnek magyarul is!)

Néhány régebbi keresztelés: Torinó: Aquilano Luigi és Ka'der Nagy Zsuzsanna második gyermekét, **Máriát,** m. é. jan. 3-án. — **Adria (Rovigo): Segantin Giuseppe és Perlaki Mária** kisleányát, **Marinát,** szept. 26-án. — **Colle Val Delsa (Siena): Macchioni Nilo és Dr. Hrenkó Ilona** második gyermekét, **Dávidot,** nov. 15-én keresztelték. — Mindegyiknek gratulálunk!

Halálozások: Milanó: Muzsly Orsolya 48 éves korában dec. 16-án meghalt. — Ugyanott **özv. Fillencz Zsigmondné** 90 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Így ír róla a lelkész: „Több, mint negyvenhétéves papi szolgálatom alatt nagyon kevés olyannal találkoztam, akinek az életét, gondolkodását, munkáját annyira áthatotta volna a keresztény katolikus hit, mint ezét az idős asszonyét. Úgy készült a halálra, mint a mennyasszony az esküvőjére”. — **Róma: Horváth Józsefné sz. Rajna Ida** 70 éves korában, hosszú, türelmesen viselt szenvedés után csöndesen elaludt dec. 30-án. — **Pénzes Zsófia** jan. 9-én 68 éves korában meghalt. — Isten nyugosztalja őket!

Megjelent!!!

A BEFEJEZETLEN FORRADALOM - 1956

Ez a tanulmánykötet egyedülálló írásokat tartalmaz az 1956-os magyar forradalom előzményeiről, lefolyásáról, történelmi jelentőségéről, kiegészítve eddig ismeretlen fényképek és dokumentumok közreadásával. A kötet szerzői: **Csonka Emil** (†), **Dénes Tibor,** **Gosztonyi Péter,** **Juhász László,** **Kabdebó Tamás,** **Kocsis Gábor,** **Oltványi László,** **Révész László.**

A Svájci Magyar Irodalmi és Képzőművészeti Kör (SMIKK) kiadása, Zürich, 1982. A nyugati magyar művészek reprodukcióival illusztrált 244 oldalas könyv ára áruve 30,— sFr / 15,— \$ + portó.

Megrendelhető: SMIKK-VERSAND Postfach 87, CH-8037 Zürich.

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG Sfr

Dr. BAKTAY Ervin: A csillagfejtés könyve 75.—
Dallos Sándor: Aranyecset, A nap szerelmese I-II. 50.—
Dümmerth Dezső: Az Árpádok nyomában 18.—
Hans Fallada: Mi lesz veled emberke? 13.—
Gundel-Harmath: A vendéglátás emlékei 24.—
Kovács Lőrinc: Bolygó láng 15.—
Krudy Gyula: Álmoskönyv 25.—
Szerb A.: A világirodalom története 26.—
Zsigmond Gábor: Az ősi társadalom magyar kutatói 15.—
Székely népballadák 33.—
Csontváry — Nagy album 100.—
Szinyei Merse Pál — Nagy album 100.—
Rózsa György: A Történelmi Képcsarnok legszebb képei 34.—
Világtörténet képekben I-II. 134.—
Különböző szótárak, nyelvkönyvek, enciklopédiák, hanglemezek és teljes operafelvételek kaphatók.

A világ minden részén megjelent könyvek állnak a kedves vásárlóink szolgálatára, új és antikvár könyvek szótárak, lexikonok, mesekönyvek, hanglemezek

Kérje katalógusunkat!

M. SZERDAY METROPOLITAN VERLAG CH-4142 Münchenstein / Svájc. Telefon: (061) 46-59-02

Burgenlandi nagy családi házban engedülmaradt asszony keres 60 év körüli tisztamultú, igényes, komoly életfelfogású, független lakót. Ellátást is vállalok. — „Kertesház” jelígre a szerkesztőségbe várak választ.

A BASELI MAGYAR BOLT DUFOUR STR. 7 - 4052 BASEL Telefon 0 61 / 23 03 78

Húsvétra is kínálja készítményeit:

Hímestojás és népművészeti tárgyak mellett, — beiglik, pozsonyi kiflik, rétesek, tepertős pogácsa, fajborokat, mák, tehén- és juh-túrókat, lekvárokat, diót, réteslapokat. Mélyhűtött liba, kacska, csirke, vadkacska, galamb, gyöngytyúk, fácán, ponty, harcsa, libamáj és zsír, tők és egres egész évben kapható, valamint szalonkák, kolbászok, szalámik, hurkák, tepertők, füstölt húsok és frissen sülték (lac'pecsenyék).

Nyitva:

kedd—csütö:tök 9—12.30 és 15—18.30
péntek 9—18.30, szombat 9—16.30

Magyar zarándokiat Fatimába

Első magyar királyunk, ISTVÁN, szenttéavatásának 900. évfordulója alkalmából az európai magyar lelkészek 1983 okt. 10—14-re zarándoklatot hirdetnek meg Fatimába.

Az utazás — Zürich—Lisszabon — repülővel lesz. Csatlakozás más országokból is lehetséges.

Érdeklődni és jelentkezni a körzeti magyar lelkésznél, vagy ahol nincs magyar pap, közvetlen az utazási irodánál lehet. HAVAS-VOYAGES (Képegy Tibor) 4, rue du Sauvage, F-6800 MULHOUSE. Magyarul is lehet írni.

A zarándoklat programját később közöljük.

Bécsi magyar könyvesbolt

LIBRO-DISCO Tel. 0222/527315

A-1010 WIEN, DOMGASSE 8

KÖNYVAJÁNLATUNK:

Bibliotheca Corviniana (Szerk.: Csapodi, Cs.) A díszes, színes, ósch nagyalakú album Mátyás király könyvtárának legszebb részeit tartalmazza, bőséges magyarázatokkal 780,—
Castiglione, L.: Az ókor nagyjai (160 nagy egyéniség portréja) 224,—
Kovács, É. — Lovag, Zs.: A magyar koronázási jelvények. (Színes album a koronázási jelvények történetével, fényképeivel és az ezekkel foglalkozó irodalom jegyzékével) Szamosközy, I.: Erdély története 1598—1599, 1603. (Egykorú leírás a XVI. századvégi Erdélyről) 180,—
Széchenyi, I.: Napló 258,—
Trencsényi-Waldapfel, I.: Vallástörténeti tanulmányok. Adalékok a vallás kritikájához és struktúrájához 190,—

HANGLEMEZEK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

Szállításokat a világ minden tájára vállalunk!

Kérje legújabb, díjtalan katalógusunkat!

Üzletünk hétfőn és pénteken 10.00 — 18.00 óráig, szombaton 10.00 — 13.00 óráig nyitva tart.

OTTHON-HÁZ

Magyar vagy magyarszármazású nyugdíjasok vagy nyugdíj előtt állók részére öröklakásokat (ált. 1 szob., fürdő/wc, főzőfülke) tervezünk finanszírozunk és építünk Budapesten. Orvosi felügyelet és kiszolgáló személyzet biztosítva. — **Érdeklődés: ASG, Frauentorgraben 3, 3500 Nürnberg, Telefon (09 11) 22 34 55.**

Teológiai és Sporttudományi szakfordító magyar-német és német-magyar, valamint erdélyi honfitársaim számára román-német és német-román hiteles fordításokat vállal

Sinka Ádám

törvényszéki hites okiratfordító és tolmács. — Németországban tanácsadás állampolgári és menekültügyi kérdésekben. — Cím: **D-7512 Rheinstetten 1, Lindenstr. 16. Telefon: 0721-518661, délután 17-órától.**

A '82-től megváltozott új „Gépjárművezetői vizsga kérdései” magyar nyelven, DM 45.— áron kapható: Dr. L. Deák, 8000 München 70, Johann Clanze Str. 43.

Gyorsan, jól és mégis olcsón fordít és hitelesít a német állam elismert tolmácsa és fordítója: August Lévai, Lehnsgrund 38, 4300 Essen 1. Telefon: 0201 / 711-582.

Aktiv, dinamikus magyar közgazdász keres alkalmazást, együttműködést; gazdasági tanácsot ad magyar üzleti vállalkozásban magán személynek is bárhol Európában: Svájc, Ausztria, Németország államban. — Válaszokat: „**Üzletét felindítem**” jellegére a kiadóba kérek.

Még kapható

JUHÁSZ LÁSZLÓ
A HÉTTORONYTÓL KUFSTEINIG

— Magyar rabok idegenben — című, 200 oldal terjedelmű, új könyve, korabeli dokumentációkkal, valamint a

„BURGENLAND”

történelmi útikalauz

második, javított kiadása. Mindkét könyv megrendelhető **DM 25.— áron, a szerző címén: Bülowstr. 10, D-8000 München 80**

Tanárképesítésű, 175/51 (aggregény) keres jöbeállítású sorstársnőt. „**Bécsi Csigaházba**” jellegére a kiadóba.

TAKÁCS

Fleisch & Wurstwarentrieb GmbH Dorotheenstr. 4 — 7000 Stuttgart 1 MARKTHALLE, Stand - Nr. 74—76 Telefon (07 11) 24 31 04

Ezennel rendelék izletes csemegeárút Takácstól:

Cikk-szám	Az árú megnevezése	DM/kg	kg
101	Friss kolbász	16,—	
102	Füstölt kolbász	18,—	
103	Disznósajt, paprikás	11,—	
104	Disznósajt, borsos	11,—	
105	Hurka, májas-rizses	10,—	
106	Hurka, véres-rizses	10,—	
107	Véreshurka zsemelével	10,—	
108	Füstölt véreshurka	12,—	
109	Bácskai májashurka, papr.	12,—	
110	“ “ papr. nélkül	12,—	
111	Debreceni, friss	16,—	
112	Paprikás krakkói	15,—	
113	Krakkói paprika nélkül	15,—	
114	Fokhagym. vadászfelvágott	17,—	
115	Lengyel sonkafelvágott	22,—	
116	Tiroli felvágott	17,—	
117	„Kulen” Paprikaszalámi	24,—	
118	Paprikás abaltszalonna	13,—	
119	Füstölt oldalas	13,—	
120	Füstölt szalonna	13,—	
121	Fehér szalonna (6 cm)	12,—	
122	Finom sonka	21,—	

Jobbízú a TAKÁCS-árú — Saját készítmények! — Nettóárak! A szállítási költségeket hozzászámítjuk. Szállítás utánvétellel.

HIRDETÉSEK

Filigrán magyar asszony, vallását gyakorló r. k., hatvanas, fiatalos, jókedélyű, nemdohányzó, keresi korrektt jömegejelensű, értelmiségi férfi ismeretségét. Holland és német nyelvet beszélem. — Fényképes válaszokat „**Ave Maria**” jellegére a kiadóba kérek.

Egyedülálló, 28 éves tanárnő, 165 cm magas, karcsú, kellemes külsejű, keres hozzáillő élettársat. Fényképes levelek előnyben. Válaszokat „**lbolya**” jellegére a kiadóba kérek.

Németországban élő, 28 éves pedagógus, csinosnak mondott, sok jó tulajdonsággal, melyekkel eleget tehetnék egy férfi igényeinek. Keresem intelligens, komoly gondolkodású, értelmiségi férfi ismeretségét, aki meleg, tartalmas családi életre vágyik. Fényképes válaszokat „**Tavaszi esküvő**” jellegére a kiadóba kérek.

Budapesten, rendezett körülmények között élő, művészeti beállítottságú, dolgozó, elvált asszony, társat keres író, költő, vagy bármely művészet területén elhivatott férfi személyben, 65 éves korig. Válaszokat „**Úton**” jellegére a kiadóba kérek.

Csinos értelmiségi, 33 éves nő házasság céljából megismerkedne lehetőleg értelmiségi, komoly, magas férfival. Fényképes levelet „**München**” jellegére a kiadóba kérek.

● HAZAI HENTESÁRÚ ●

	DM
1 kg Grillkolbász vakuum	16,—
1 kg Kolbász	16,—
1 kg Kolbász friss füstölt	14.80
1 kg Véreshurka rizsával	12,—
1 kg Májashurka rizsával	12,—
1 kg Disznósajt	14.80
1 kg Tokaszalonna	10.80
1 kg Tepertő	16,—
1 kg Csülök	12,—
1 kg Borda	12,—
1 kg Sonka	24,—

A szállítás utánvételes. 5 kg felüli rendelésnél portómentes.

Michael Taubel, Metzgermeister

Peter-Rosegger-Str. 3,
6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: 06233 / 62693

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. — Postfach 162, D-8000 München 1 - Telefon (089) 3 00 21 62

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. — Daimlerstr. 249. D-4040 Neuss. Tel.: (021 01) 54 13 17.

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. BAYER

Kreitmayerstr. 26 - D-8000 München 2
Telefon (0 89) 19 63 93

	DM
Alföldi Olaszrizling I.	5,30
Alföldi Kékfrankos I.	5,30
Abasári Rizling 0.7	6,30
Debrői Hársievelű	6,30
Badacsonyi Kéknyelű	6,80
Badacsonyi Szürkebarát	6,90
Soproni Kékfrankos	6,60
Villányi Burgundi	6,90
Hajósi Cabernet	6,90
Boglári Olaszrizling	6,30
Boglári Kékfrankos	6,30
Boglári Cabernet-rosé	6,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12,50
Vilmos körtepálinka	24,50
Császárkörte	19,50
Kecskeméti barackpálinka	27,—
Cseresznye pálinka	24,50
Szilva pálinka	21,50
Kosher Szilva pálinka 0.8	32,—
Hubertus	21,—
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	32,—
Beverage Bitters 0.5 lit.	17,—
Pick szalámi	kg 25,—
Csabai	kg 23,—
Gyulai	kg 21,—
Süli debreceni	kg 16,—
Süli kolbász	kg 17,—
Kalocsai tarhonya	½ kg 3,30
Nagykockatészta	½ kg 3,50
Paprika káposztával 0.7 lit.	4,40
Hegyes erőspaprika	4,40
Hegyes csípőspaprika	4,40
Bogyoszlói paprika	4,10
Házikolbász	kg 18,50
Disznósajt	kg 12,50
Véres-, májashurka	kg 12,50

— Üvegárút is szállítunk! —

Berlinben élő 62 éves, jó állású, magyar származású, német állampolgárságú, házias, magányos asszony keresi olyan jólelkű, becsületes magyar férfi ismeretségét, akivel nyugdíjas éveit egymásról való gondoskodásban tölthetné. — Válaszokat „**Bizalom**” jellegére a kiadóba kérek.

Várja Önt Dél-Svájc! DINO (Lugano közelében). Magyar Penzió, olcsó, kényelmes, jó levegő, teljes csend és nyugalom, kitűnő konyha. **R. G. Pálházy, Casa Aurora. CH-6967 Dino. Tel.: 91 39 79** (Lugano hívószámán).

Előnyös, adókedvezményes pénzbefektetési lehetőségek; élet- és betegbiztosítások, öröklakásvétel finanszírozása. Érdeklődni: **Magyar Sándornál**, hétköznap 17–18 óra közt a (0 89) 98 00 26–27 telefonon.

Jó igazolványkép 5 perc alatt!

DOBOS FOTÓSZAKÜZLET - München 2, Rindermarkt 16. — CANON, MINOLTA, NIKON gépek nagy választékban. 75 éves cég!

1958–1983 25 ÉVE

MUSICA HUNGARICA

Magyar könyv és hanglemez szaküzlet
Rümannstrasse 4 - 8000 München 40
Telefon (0 89) 30 50 43

Zilahi: Ararát I–III	70,—
Bánffy Miklós: Megszámláltattál	37,—
Orbán Balázs: Székelyföld	17,—
Boldizsár I.: Don-Buda-Párizs	6,—
Makkai Sándor: Sárga vihar	28,—
Makkai Sándor: Ördögsekér	20,—
Makkai Sándor: Táltoskirály	23,—
Makkai Sándor: Magyarok csillaga	19,—
Dávid Antal: Erdély nagy romlása	12,—
Moldova: Az elbocsájtott légió	13,—
Moldova: Gázlámpák alatt	15,—
Moldova: Égi szekér	12,—
Sienkiewicz: Quo Vadis	32,—
Merle R.: Francia históriák	19,—

KÉRJE DÍJTALAN KATALOGUSAINKAT

Orbán Balázs: A Székelyföld leírása I–VI, 3 kötetben, firenzei nyomás, igen értékes kiadás. Nagy könyvsiker! 250,—
Bibó I.: Összegyűjtött munkái I 52,—
Bibó I.: Összegyűjtött munkái II. 52,—
Nyeste: Reck 20,—
Sonka E.: A forradalom oknyomozó története 1945–56 40,—
Márai Sándor: Napló 1968–1975 35,—
Peale: A pozitív gondolkodás hatalma 35,—
Nagykovácsi Ilona: Fény és árnyék 40,—
Önéletrajz, sok képpel, 480 old. 48,—
Caire Kenneth: Minden tavasz véget ér 30,—
Claire Kenneth: Randevű Rómában, Éjszaka Kairóban, Ho'dfény Hawaiban, Neonfény a, Május Manhattanben, stb 1 darab 30,—
Apon 2755 30 cm lemez 23,—
Székely himnusz, Ott ahol zúg az a négy folyó, Krasznahorka, A csitári hegyek alatt Kis lak áll a nagy Duna mentében, stb. Énekelve, kiváló felvétel.

A világon megjelent minden jelentős magyar könyv, hanglemez, kazetta raktáron!
● Vásároljon mindent egy helyen! ●

Magyar-német hiteles fordításokat gyorsan és lelkiismeretesen elvégez — zínvonalas magyarországi társasutazásokat — STUDIEN-REISEN — szervez
Kérjen prospektust!
WILHELM DIVY,
Lindenstr. 50, 7990 Friedrichshafen 1.
Telefon: 07541 / 71391

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Hirdettem az Igét. — Pásztorlevelek, szentbeszéddek (1944–1975). — 300 oldal, vászonköt. DM 25.— vagy \$ 12.—
Mindszenty József: Napi jegyzetek 480 old. vászon köt. DM 32.— \$ 15.—
Kardinal Mindszenty: Erinnerungen 4. kiad. vász. köt. DM 40.— \$ 22.—
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. DM 6.— \$ 4.—
Meszlényi Antal: Magyar Szentek és Szentéletű Magyarok, 300 old., egész vászonköt., DM 20.—, \$ 10.— + portó
Az Irodalom Világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 old. vászon köt. DM 15.— \$ 10.—
Szamosi József: Mártalacsi emlékkönyv, képes kalauz 46 képpel, ebből 32 színes. DM 12.— \$ 6.—
Légiszállításmál + portóköltség. Megrendelhető: az „Életünk” kiadóhivatalánál, Oberföhringerstr. 40, D-8000 München 81, W. Germany.

ÉLETUNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
8000 München 81, Oberföhringerstr. 40
Telefon: (089) 98 26 37.

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főfelkészség.

Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

*
Redaktion und Herausgeber.
die Ungarische Oberseelsorge,
8000 München 81. Oberföhringerstr. 40. Telefon: (089) 98 26 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 18,— pro Jahr und Exemplar; nach Übersee DM 28,—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és ő náluk is kell előfizetni!

Tengeren túlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a Kiadóhivatal küldi az újságot.

Egyes szám ára egy évre 18.— DM, vagy ennek megfelelő valuta.

Tengeren túlra légipostával 28.— DM. Lapzárta: a hónap 18-án. — Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postcheckkonto: Nr. 606 50-803, Kath.

Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto: München.

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Nr. 145857, Kat. Ung. Seelsorge „Életünk”

Druck: Danubia-Druckerei, Ferchenbachstr. 88. - 8 München 50.

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auflage liegt bei: **Rundschreiben.** — A kiadvány egy részéhez körlevél van mellékelve.

Budapesten, I. ker. Toldi Ferenc utcában, 34 m² teljesen berendezett lakás két személy részére hosszabb időre kiadó. — Ugyancsak kiadó: 1983 jún. 1-től szept. 15-ig Balatonberényben, nagy játszókertben egyszobás összkomfortos ház. — Érdeklődni lehet márc. 15-ig: Maria Hummel, Klosterallee 3, 7300 Esslingen-Weil.

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni.

NEMZETŐR KÖNYVEK

	DM
Gombos Gyula: Igazmondók	20,—
Szoltsenyicin: Gulag I–II. Oroszból fordította Szenté Imre. Kötetenként	30,—
Fehérvári István: Börtönvilág Magyarországon, füzve	21,—
Közi Horváth József: Magyarország és kereszténység 56-ban	6,—
Rozanich István: A másik partról (versek) füzve	12,—
Tollas Tibor: Évgyűrűk (versek) vászonkötésben	15,—
Tollas Tibor verses magnokazettája	15,—
Dálnoki Veress: Magyarország honvédelme a II. világháborúban (3 kötet) vászon 90.—	
Megrendelhető a könyv árának beküldésével: Nemzetőr, 8 München 50. Ferchenbachstr. 88. címen.	

MAGYAR HENTESÁRÚ!

VIKTOR PAL

Lerchenstr. 29 - 7063. Welzheim
Telefon: 0 71 82 / 7 13 91

	DM
1 kg. Kolbász magyar módra füstölt	15.—
1 kg. Kolbász friss magyar módra	16.—
1 kg. Debreceni vékony bélben	16.—
1 kg. Disznósajt, Baranyai ízek után	10.—
1 kg. Disznósajt, füstölt, magyar m.	12.—
1 kg. Balkán májas füstölt	12.—
1 kg. Balkán véres-májas, füstölt	10.—
1 kg. Májas vagy véres hurka sütni való magyar módra	12.—
1 kg. Fokhagymás vadász, m. módra	16.—
1 kg. Fokhagymás Tokaszalonna	12.—
1 kg. Angolszalonna. Baranyai mód.	20.—
1 kg. Hasaszalonna, füstölt,	12.—
1 kg. Fehér hátszalonna, 5-8 cm. magas	12.—
1 kg. Finom magyar hátsó-sonka füstölt, Baranyai ízű	20.—
1 kg. Császár-szalonna, füstölt	20.—
1 kg. Füstölt-oldal, Baranyai m.	12.—
Tévedések elkerülése végett, közlöm, hogy minden árút Welzheimben sajátkezüleg gyártunk. Szállítunk utánvétellel, bárhova — Kanada és az Amerikai területekre kérjük előre fizetni. Postcheckamt. Stuttgart 132-944-703.	

" É L E T Ű N K "

bécsi melléklete - 1983 március

Nagybőjti áldozatainkat és imáinkat ajánljuk fel a Szentatyánkért, aki a béke érdekében életét is kockáztatja, úgy a középamerikai látogatásával, mint sok egyéb vállalkozásával.

A n y a k ö n y v i h i r e i n k

Elsőáldozás és bérmálás. 1983 február 12-én László püspök úr a Pazmaneumban első szentáldozásban és a bérmálás szentségében részesítette: Alcevedo-Cortez Hugo Armando Chileből, Kollár Péter, Szegedi Attila, Török Gábor, Alcedevó-Cortez Alicia Julia, Gill Olga szül.: Klajev Leningradból, Grotenshon szül.: Simon Melinda.

A bérmálás szentségében részesültek: Deák Péter, Haas György, Obrusászký László, Thalhammer szül.: Albert Péter, Virág József, Félhelyes Katalin, Dr.Lainer Judit, Morán Katalin, Morán Magdolna, Kovács Ildiko, Virág Éva, Dénes Alexander.

A Szentlélek világossága kísérfje őket az életben!

Szentségi házasságot kötöttek:

Thalhammer szül.: Albert Péter és Thalhammer Theresia, Gutensteinben Mariahilfberg, 1983 január 16.

Az örök hazába költöztek:

Alberti d'Enno Gyözö 37 éves, hosszú súlyos betegség után, 83 jan.19. Bécs.
Lónyay Gabriella, 81 éves korában, 1983 febr. 21-én Bécsben.

Az Űr irgalmából nyugodjanak békében!

K r ó n i k a

Bécs és egész Ausztria f.é. szeptemberében ünnepli Bécsnek a török ostrom alól való felszabadításának 300. évfordulóját. A győzelem sikeréhez a kath. Egyház lényegesen hozzájárult, úgy anyagi, mint diplomáciai téren. A jubileum előkészítésére szántuk a Szent István Otthonban, március 20-i előadást, melyben Dr.Deák Ernő, mint történész a politikai helyzetet és a hadműveleteket ismertette, Gottfried Undesser kapucinus atya pedig az Egyház anyagi (XI. Ince és Kolonitz) és diplomáciai (P.Avianoi Márk) érdemeit ismertette.

A jubileumi ünnepséghez kapcsolódik a Szentatya bécsi látogatása és a "Katholikus Napok" megrendezése: szeptember 9-13-ig. A részletes program rövidesen megjelenik. A mi részünkről a nagybőjti lelkigyakorlat előkészítése a legközelebbi feladat. Ezzel a lelki megújulásra és elmélyülésre kívánunk segítséget nyújtani előkészületül a jubileumra.

E g y é b k ö z l e m é n y e k

A lelkigyakorlatokat ismét Neuwaldeggben rendezük: március 19-20, Wien 17. Waldegg Hofgasse 5. A 2-es villamos végállomásától 5 perc. A lelkigyakorlat vezetője: P. Németh József SJ, szombaton 9.30-kor kezdődnek. Szobabeosztás 8.30-kor.

Elmélkedések: 9.30, 11 és 15 órakor. Témája a Katholikus Napok jelmondata: Reményből élni, reményt adni!

Szentmise: 16 órakor

Befejezés: vasárnap 16 órakor, szentmisével és közös szentáldozással.

Költségek: 1 ágyas szoba teljes ellátással 213.- S.

2 ágyas szoba teljes ellátással 183.- S.

A bejárók részére **ébred:** 65.-, vacsora 45.-. Költségcsökkentés ügyében indokolt esetben forduljunk bizalommal a lelkészi irodához. Jelentkezési határidő: március 10.

Üjtás a vasárnapi istentiszteleten a Singerstrasseban: kéthavonta egyszer gyermek és ifjúsági szentmisét tartunk, - először március 13-án - melyre eljönnek cserkészeink és remélhetőleg sok más gyermek és ifjú is szüleikkel együtt. Ritmikus énekek vannak a műsoron, gyermekek olvassák a szentleckét és egyetemes könyörgéseket; Kovács László, hitoktató prédikál.

IME. Az első csütörtöki szentségimádást ápr.7-én tartjuk 18.30 órakor a Singerstrasseban.

A német nyelvtanfolyam a nagyhéten szünetel.

Egyházközségi hozzájárulás. Mint ismeretes, magyar hiveink az illetékes plébániájukon fizetik az egyházadót. A tőlünk kért egyházközségi hozzájárulástól fedezzük az Életünk költségeit és a magyar rendezvényekkel kapcsolatos kiadásokat. Évi 150.- S-t kérünk. A befizetéshez csekklapot csatolunk. Kegydíjas és jövedelemnélküli hiveink ingyen kapják az újságot.

Fatima. Az európai Katolikusok vezetősége "európai zarándoklatot" rendez Fatimába, 1983 október 12-18-ig. Utiköltség és ellátás kb. 12.900.- Sch. Béctől Lissabonig repülön s onnan Fatimába autóbusszal. Fatimából visszafelé 2 napot töltünk Lissabonban. A lelkészi hivatalban jelentkezéseket máris elfogadunk.

Március 15-i nemzeti ünnep emlékére az Europa-Clubban Szöts István előadása "Széchenyi estje" címen március 17-én 19.30 órakor.

Husvét program. Virágvasárnap a Singerstrasseban 11 órakor barkaszenteléssel kezdődik az istentisztelet. Prédikáció helyett énekkarunk előadja a Passiót.

Nagycsütörtökön és nagypénteken nem tartunk istentiszteletet, ezért nagyon ajánljuk, hogy a hivek saját plébániájukon vegyenek részt a szertartásokon. Nagyszombaton tűzszenteléssel kezdődik 18 órakor a vigíliai istentisztelet. Husvétvasárnap és hétfőn a szokott időben (11 óra) ünnepi szentmise.

S z e n t I s t v á n O t t h o n programja: 7., Döblergasse 2/I/30 b.

Vasárnap 16 órától játékdélután, 16-17-ig könyvtár.

A márciusi kulturelőadás helyett lehetőleg vegyünk részt a nagybőjti lelki gyakorlaton. Lásd fent.

Március 30-tól április 6-ig s z ü n e t

Áprilisban László püspök úr tart előadást s várja a hiveket kis eszmece-rére. A napot külön meghívón közöljük.

M a g y a r s z e n t m i s é k vasár- s ünnepnap:

I. Singerstr.7.	P.Dr.Radnai Tibor	11 h
IX. Pazmaneum, szombaton	vendéggap	18.30 h
XI. Kaiserebersdorf	Antal Béla főt.	11 h
Traiskirchen, tábor	P.Szollár Lajos	9.30 h
Mödling, trinitáriusok kápolnájában,	P.Szollár Lajos	16 h

M a g y a r g y ó n t a t á s

Minden magyar istentisztelet előtt; továbbá

a Stephansdomban minden szerdán és szombaton 17.30 h-tól-18.30 h-ig. Főt. Dr.Demel Iván. - A Kapuzinerkercheben (I.Neuermarkt) naponta 7-8-ig és pénteken 14.30 h-tól - 18.30 h-ig. P.Dr.Radnai Tibor.

.....
Für den Inhalt verantwortlich: P.Dr.Tibor Radnai, 1010 Wien, Stephansplatz 5.